ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

...эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(...876) | 1955 оной ноябриин 23, среда | Сэн 20 мүнгэ

Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой айлшалжа байһантай дашарамдуулан Делидэ болоһон митинг

ДЕЛИ, ноябриин 19 (ТАСС). Индидэ айлшаар ошоһон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинтай ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевтой Делиин хүн зон мүнөө үдэшэлэн дахяад уулзаба. Шэнэ ба хуушан Делиин хоорондохи Рамлила гэжэ хуудам ехэ талмай дээрэ олон мянган зоной хабаадалгатай митинг болобо. Энээниие Индидэ «гражданска угтамжа» гэжэ нэрлэдэг юм. Индиин Республикын премьер-министр Дж. Неругэй түрүүлэгшээр һууһан энэ митингдэ хахад миллионһоо олон хүн зон хабаадалсаба. Уряалаар ерэһэн хэдэн олон политическэ партинуудай, олониитын организацинуудай, элдэб ажалтай хүн зоной түлөөлэгшэд эндэхи гуримаар трибунын урдуур үргэн ехэ дүхэриг болон һууба. Дипломатическа корпусой гэшүүдтэ гэжэ тусгаар һуури гаргагдаһан байба. Советскэ Союзай ба Индиин хоорондохи хани барисаанай үзэгдөө дуулдаагүй ехэ гэршэ болоһон энэ митингдэ байлсахын тула үргэн ехэ талмайгаар дүүрэн хүн зон сугларба.

Трибунада Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой ба Дж. Неругэй гаража ерэхэдэнь, тэндэ байлсагшад нэрьемэ шангаар альга ташаба. Советскэ Союзай ба Индиин тугууд хэдэн мянгаараа намилзажа, талмайе бүрхээбэ. Олон үнгын шэмэг гоёолтонууд огторгойдо угалзатан яларба. Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев, Дж. Неру тэндэ сугларагшадые халуунаар амаршалба.

Дели городой муниципалитедэй түрүүлэгшэ Р. Н. Агарвал, Дели штадай главна министр Г. Н. Сингх, индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин түрүүлэгшэ У. Н. Дхебар, Н. А. Булганинтай ба Н. С. Хрущевтой хамта ябалсагшад трибуна дээрэ гараба.

Индиин ёһо гурим дахуулжа, алтан утаһаар оройгдоһон ургамал баглаа сэсэгүүд Н. А. Булганинда, Н. С. Хрущевто барюулагдаба.

Делиин һургуулинуудай һурагшад индийско-советскэ хани барисаанда зорюулагдаһан амаршалгын дуу дууулаба. Энэ дууе Индидэ Н. А. Булганинай ба Н. С. Хрущевой айлшаар ошоһонойнь хүндэлэлдэ поэт Р. Д. С. Динкар бэшэһэн юм.

Бүхы талмай дээрэ шангадхан дамжуулагдажа байһан энэ митингые Дж. Неру нээбэ. Дели городой муниципалитедэй түрүүлэгшэ Агарвал гэгшэдэ үгэ үгтэбэ. Делидэ ажаһуудаг хүн зоной үмэнэһөө Н. А. Булганинда, Н. С. Хрущевто зорюулжа бэшэгдэһэн амаршалгые Агарвал соносхобо.

Дээдэ Тушаалта Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ г-н Николай Александрович Булганинда, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн г-н Никита Сергеевич Хрущевто Дели городой хүн зоной барюулһан амаршалга

Та дээдэ тушаалтад!

Дэлхэйн эгээн эртэ урдын ба түүхэтэ столицануудай нэгэн Дели городой үмэнэһөө Та дээдэ тушаалтадые халуунаар амаршалха хубитай байһандаа ехээр баясан омогорхоноб. Энэ город гү, али энэ багай газар нютагууд хүн түрэлтэнэй бүри урда үедэ агууехэ гүрэнүүдэй түб хотонууд байһан юм. Тэрээнһээ хойшо үнгэрһэн хэдэн мянган жэлэй турша дотор Индиин элдэб түүхэтэ ушаралнууд гол түлэб энэ багта боложо дүүрэһэн байна. Мүнөө үедэ Делиин хуушан город гэжэ нэрлэгдэдэг хубинь эндэ бии болоһон долоодохи городынь гэжэ тухайлагдадаг. Һүүлэй гушан жэл соо ургажа гараһан шэнэ Дели город энэ багта бии байһан намайдахи городынь болоно. Эндэ агууехэ империнүүд бии болоод лэ, һандаран унадаг байгаа. Гадаадын эзэмдэлгэ доро уни удаан байһанайнгаа һүүлээр Дели город мүнөө үедэ сүлөөтэй ба бэеэ даанхай ороной столица болонхой. Манай сүлөөлэгдэһэнэй һүүлээр үнгэрһэн найман жэл соо олохон элитэ ехэ айлшадые эндэ буулгаабди. Тэдэнэй тоодо зүүн ба баруун зүгэй оронуудай правительствонуудые толгойлогшонор болон гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшад ерэһэн юм. Та дээдэ тушаалтадые мүнөөдэр амаршалжа байхадаа, эгээн ехэ зол хуби тудаба гэжэ тоолонобди. Энэ баярта ушараар дашарамдуулан эды олон хүн зоной сугларaад байһан ябадал манай арадай баяр баясхалангые гэршэлжэ үгэнэ.

Таба һарын урда тээ манай премьер-министр Танай агууехэ орондо айлшаар ошоһон юм. Арад зонойманай зүрхэ сэдьхэлые хүдэлгэн, айхабтар халуунаар угтаһанайтнай түлөө Советскэ Союзай правительствода ба арад зондо гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэхэ ушар тохёолдоһондонь баясажа байнаб. Энэ уулзалга дээрэ манай хоёр арад эбтэй һайн ажаһууһанаа, амгалан байдалые хүсэжэ байһанаа бүримүһэн гэршэлбэ.

Энэ түүхэтэ үедэ манай правительствын ба индийскэ арадай уряалаар Та дээдэ тушаалтадай айлшалжа ерэһэн ушар айхабтар ехэ удхашанартай байна. Тэрэ хадаа Индиин ба Советскэ Союзай улам бэхижэжэ байгаа хани барисае батадхан мүнхэлнэ. Энэ хани барисаан манай оронуудта аша туһатай байхаһаа гадна, арад зондо айхабтар хүндэтэйгөөр һанагдадаг, уласхоорондын эб найрамдалые ба харилсан ажаллалгые улам бэхижүүлнэ.

Бидэнэр хоорондоо хани барисаатай байхадаа ямар нэгэн ондоо орондо гү, али арад зондо эсэргүүсэхэ гэһэн хүсэлтэй бэшэбди. Бүхы оронуудаар, тэрэ тоодо, политикын талаар ондоо хараа бодол баримталдагшье гүрэнүүдээр хани барисаатай байха гэжэ Инди оролдодог байгаа. Энэ политика хадаа эб найрамдал хамгаалха хэрэгые, бэе бэеэ ойлголсохо ябадалые зарим талаараа урагшалуулаа юм гэжэ һанаха байнабди.

Дээдэ тушаалта г-н Булганинай ба манай премьер-министрын июнь һарада гаргаһан хамтын мэдүүлгые арад зомнай һайшаан амаршалһан байна. Эбтэй һайнаар ба эдэбхитэйгээр харилсан ажаллаха гэһэн табан принципүүдые батадхан гэршэлһэн энэ мэдүүлгэ түүхэтэ удхашанартай юм. Тэрээнһээ хойшо «Панча шила» гэжэ Индидэ нэрлэгдэдэг болоһон тэдэ табан принципүүд Инди ба Хитадай хоорондо хэгдэһэн хэлсээнэй үндэһэ һуури болгогдоһон юм. Тиигэһээр байтараа эдэнэр зүүн ба баруун зүгэй олон оронуудаар һайшаагдажа, эб найрамдал хамгаалха гол шухала принципүүд болгогдобо. Эдэ принципүүдые баримталһан Инди бүхы оронуудаар эбтэй һайн харилсаатай байхые оролдодог.

Энэ политика балайшье тиимэ шэнэ бэшэ юм. Хэдэн олон жэлэй турша дотор Индиин һанажа хүсэжэ ябаһан бүхы юумэнэйнь үрэ дүнгүүд мүн гээшэ. Бэе бэеһээ хэды ехэ илгаатайшье һаа, бүхы хүн зон эбтэй амгалан ажаһууха ёһотой гэжэ 2300 жэлэй урда тээ манай агууехэ император Ашока соносхоһон байна. Өөрынгөө гаргаһан уряае тэрэ хэдэн олон бахананууд ба шулуун хабсагайда һиилээ бэлэй. Мүнөө хүрэтэр байһан эдэ бахана, хабсагайнуудынь тэрэ хэлэһэн үгэнүүдыень бидэндэ һануулдаг юм. Энэ агууехэ хэрэгыень хүсэндэнь оруулжа байһандаа манай үетэн баясан омогорходог.

Бүхы дэлхэй дээрэ дэлгэрһэн айлга сошордолго ба түгшүүрилтэй байдалые намдуулжа, эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын тула танай правительствын хэһэн алхамуудые Индиин арад зон айхабтар үндэрөөр сэгнэнэ. Хэдэн ехэ асуудалнуудай шиидхэгдээдүй байгаашье һаа, уласхоорондын байдал зарим тэды һайжарба. Дайн сэрэг гээшэ ямаршье асуудалые шиидхэжэ шададаггүй, харин тэрэниие шиидхэхэ гээд диилдэһэн мухардаһанай тэмдэг юм, хэрбээ тиимэ ушар болоо һаа, мүнөө үеын гэгээрэл болбосоролые һандаргажа болохо юм гэжэ ухаан бодолтой хүн зон бүхыдөө мэдэржэ байна.Ород арад эб найрамдалай хэрэгые үнэн сэхээр сахидаг, өөрынгөө агууехэ орониие энхэ амгаланаар хүгжөөхын тула бүхы хүсэеэ гаргажа байдаг гэжэ мэдэнэбди. Наукые хүгжөөхэ ба тэрэниие хэрэглэхэ талаар айхабтар ехэ амжалта туйлажа, түрүү зэргэдэ гараһандань Советскэ Союзые баяртайгаар ажаглан харанабди, тэрэнэй хүсэл оролдолгын ашаар туйлагдаһан амжалтануудые үндэрөөр сэгнэнэбди.

Манай хоёр орон политическэ ба социальна системынгээ зарим нэгэн талаар ехэ илгаатай юм. Тиигэбэшье, манай табиһан уг зорилгонууд саашадаа улам ехээр харилсан ажаллаха болоходомнай бүри дүтэрхы байна. Наукын, техникын ба худалдаа наймаанай талаар улам ехэ харилсаатай боложо байһандаа баясанабди. Советскэ Союз ба бусад ондоо оронуудтал адли бидэнэршье буу зэбсэг хуряахын түлөө тэмсэнэбди. Дайн сэрэг болоно аа гү гэжэ хододоо айжа һүрдэжэ байдаг ябадалые үгы болгохын тула, орон бүхэнэй эрхэ сүлөөтэй ба энхэ амгалан байхын тула оролдолго гаргадаг байнабди.

Инди соогуур Та дээдэ тушаалтадай хаанашье ошоод ябаа һаа, манай арад зон айхабтар халуунаар угтаха байха гэжэ этигэнэбди. Энэ хадаа Советскэ Союзай арад зониче миил юрэ амаршалһан ушар бэшэ, харин тэрээндэ үнэн зүрхэнһөө һайһанажа байһанай гэршэ жэшээ мүн.

Энэ городой хүн зон Советскэ Союзай арадуудта амаршалга хүргэнэ, агууехэ оронойнь улам саашадаа һалбаран мандахые хүсэнэ гэжэ дамжуулхыетнай найдаха байнабди. Индидэ ерээд байхадаа аятай һайнаар айлшалхат гэжэ мэдэнэбди, эрхэ сүлөөгөө олоод хүгжэжэ байһан энэ эртэ урдын ороной арад зон тухай сэдьхэл зүрхэндөө хододоо һанажа ябаха байхат гэжэ этигэнэбди. Дели городой зүгһөө ба тэрэнэй хүн зоной үмэнэһөө таанарые амаршалха арга олгоһондотнай ехээр баясанабди. Делиин мэдээжэ ехэ уран дархашуулай хэһэн нэгэ хэдэхэн зүйлнүүдые манай хани барисаанай ба һай һанаһанай тэмдэг болгон барихые хүсэнэбди.

Индийскэ ба советскэ арадуудай хани барисаан мандаха болтогой!

Таниие үнэн зүрхэнһөө хүндэлжэ байһан Делиин хүн зон. Дели, Рамлила талмай, 1955 оной ноябриин 19.

Энэ амаршалгые уншаһанайнгаа һүүлээр Р. Н. Агарвал торгон дээрэ алтан утаһаар оёһон тус документынгээ текстые, мүн тэрэшэлэн Делиин алдар суутай нарин дархашуулай заанай яһаар хэһэн зүйлнүүдые Н. А. Булганинда, Н. С. Хрущевто бариба.

Дж. Неру Н. А. Булганинда үгэ үгэбэ. Советскэ правительствын толгойлогшые митингдэ байһан хүн зон халуунаар амаршалан альга ташаба.

Н. А. Булганинай хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ г-н Премьер-министр, Дели городой муниципалитедэй г-н Түрүүлэгшэ!

Манай хүндэтэ ханинар, Индиин алдарта столица, гоё һайхан Дели городой эрэгтэй ба эмэгтэй гражданинууд!

Танай агууехэ орондо ерэхэ, ажалда дуратай, оюун бэлигтэй арадтайтнай танилсаха арга боломжо олгоһон хани ёһоной уряалайнь түлөө Индиин правительствода, эрхим хүндэтэ Премьер-министр г-н Джавахарлал Нерудэ өөрынгөө зүгһөө, нүхэр Хрущевой ба манай нүхэдэй үмэнэһөө баяр баясхалан хүргэхыемни нэн түрүүн зүбшөөгыт. **(Альга ташалга болобо).**

Бидэниие халуунаар угтаһанайтнай түлөө таанарта баяр баясхалан хүргэхыемни мүн лэ зүбшөөгыт. **(Альга ташалга болобо).** Иимэ халуунаар угтахадатнай зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэжэ байнабди, Советскэ Союзай арадуудые агууехэ индийскэ арад хани нүхэрэй ёһоор хүндэлжэ байна гэжэ харанабди. **(Альга ташалга болобо).**

Индиин арад зондо үнэн сэдьхэлһээ хани халуунаар хандажа байһан бүхы советскэ хүнүүдэй зүгһөө таанарта ба таанараар дамжуулан, 400 миллион Индиин арад зондо халуун амаршалга ба эгээн һайн һайхан хүсэлнүүдые дамжуулан хүргэнэбди. **(Альга ташалга болобо).**

Манай оронууд хоорондоо хани харилсаатай болоһоор үнинэй юм, тэдэнэр хэзээдэшье бэе бэедээ хоролхожо, урда урдаһаа эсэргүүсэжэ үзөөгүй юм. Орон доторнай Агууехэ Октябрьска Революциин илаһанай һүүлээр манай оронуудай арадуудай хоорондохи хани ёһоной барисаан илангаяа ехээр урган хүгжэһэн байна. **(Альга ташалга болобо).**

Хэтэ заяанайнгаа дарлалтаһаа мултарһан советскэ хүнүүд национальна бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байхадатнай гүнзэгы халуунаар талархадаг һэн. Энэ тэмсэлдээ амжалта туйлахадатнай баясадаг байгаабди, яахадааб гэхэдэ, нэгэ арадай нүгөөдээ дарлажа байха ябадалые бидэнэр хододоо буруушаадагбди. **(Альга ташалга болобо).** Гүрэнүүдэй адли тэгшэ эрхэтэй байха ябадалые, бүхы арадуудай өөһэдынгөө байдалые тодорхойлхо, бэеэ даанги орон болоод байха ябадалые мэдэрхэ гээшэ советскэ гадаадын политикын гол принципүүдэй нэгэн мүн гэжэ манай агууехэ вождь ба багша Владимир Ильич Ленин соносхоһон юм. **(Альга ташалга болобо).**

Индиин бэеэ даанги гүрэн болоһон сагһаа хойшо манай оронуудай хоорондохи хани барисаае хүгжөөхэ талаар бүри таарамжатай, шэнэ эрхэ байдал бии болобо.

Мүнөө үедэ Советскэ Союз ба Индиин Республика хоёрой хоорондохи харилсаан бата бэхи ба найдамтай үндэһэ һууритай юм. Тэрэнь бэе бэеынгээ суверенитедые ба газар дайдынгаа бүтэн бүрин байха ябадалые хүндэлхэ, добтолон оролсохогүй, ямар нэгэн экономическа, политическэ гү, али идеологическа шалтагаанаар бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ оролсохогүй, адли тэгшэ эрхэтэй байха ба али алинайнгаа талые харалсаха, эбтэйгээр харилсан ажаллаха гэһэн удхатай юм. Инди ба Хитадай Арадай Республикын эгээн түрүүшээр соносхоһон «Панча шила» гэжэ нэрэтэй эдэ табан принципүүд мүнөө үедэ эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүдээр һайшаагдаад, хэдэ хэдэн гүрэнүүдээр бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байна. **(Альга ташалга болобо).**

Эб найрамдалые бэхижүүлхэ ба уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха талаар Индиин правительство ехэ юумэ хээ, мүнөөшье хэжэ байна. **(Альга ташалга болобо).** Советскэ арад гартаа буу буряад, хариин булимтарагшадай урдаһаа нэгэтэ бэшэ тэмсэһэн юм, тиимэһээ дайн сэрэг гээшэ арад зондо хэды ехэ хохидол гасалан үзүүлдэг бэ гэжэ тэрэ тон һайнаар мэдэдэг. Тиимэл хадаа эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын хойноһоо Индиин правительствын ба арад зоной гаргажа байгаа хүсэл оролдолгые тэрэ үнэн зүрхэнһөө амаршална. **(Альга ташалга болобо).**

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агууехэ ба үнэн зүб хэрэгые бэхижүүлхын тула манай оронууд сугтаа нэгэн хамта тэмсэжэ байна.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикын эзэлхэ ёһотой хуулита һуурииие олгуулха гэхэ зэргын шухалын шухала асуудалнуудаар Индиин ба Советскэ Союзай эрид хатуу, үнэн сэхэ хараа бодол баримталдаг байһые һайшаалтайгаар тэмдэглэхэ байнабди. **(Альга ташалга болобо).**

Өөрынгөө национальна экономикые, илангаяа промышленностьяа хүгжөөхэ талаар индийскэ арадай ба тэрэнэй правительствын гаргажа байгаа хүсэл оролдолгые манай ороной арадууд айхабтар ехээр талархан хаража байна. **(Альга ташалга болобо).** Эгээл иимэ политика ябуулаад байхадаа, сүлөөтэй болоһон гүрэн бодото дээрээ бэеэ даанхай байдалтайгаар хүгжэжэ шадаха юм гэжэ өөһэдынгөө дүй дүршэл дээрэһээ мэдэнэбди. Хэды ехэ бэрхэшээлнүүдтэй дайралдаашье һаа, Индиин оюун бэлигтэй ба ажалда дуратай арад зон өөрынгөө урда табигдаһан зорилгые дүүргэжэ шадаха бэзэ гэжэ этигэнэбди. **(Альга ташалга болобо).** Ушар иимэһээ промышленна предприятинуудые, электростанцинуудые, гидротехническэ барилганuудые бодхоохо талаар олоһон дүй дүршэлөө, атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ гэхэ зэргын бусадшье туйлалтануудаа таанарта дамжуулан үгэхөөр бэлэн байнабди.

Мүнөө үедэ Советскэ Союз ба Инди адли тэгшээр, бэе бэедээ ашаг олзотойгоор худалдаа наймаа хэхэ, харилсан ажаллаха бүхы арга боломжотой юм.

Манай оронууд хоорондоо улам үргэн, улам ехэ харилсаатай боложо байна. Экономическа талаһаа гадна, наукын ба культурын талаар үргэн ехэ барисаатай боложо байнабди. Энэнь бидэниие улам баярлуулна. Яахадааб гэхэдэ, культурна талаараа харилсаа хэжэ, али алинайнгаа культурна баялигуудтай танилсахадаа арад зон бэе бэедээ дүтэ болодог, оюун бэлигээ хүгжөөдэг байна. Культура ба искусствын талаар улам бүри үргэн ехэ харилсаа хэхые бидэнэр хүсэнэбди.

Инди Советскэ Союз хоёр олониитын ба политическэ ондо ондоо байгуулалтатай юм, тиигэбэшье манай арадууд олон юумээрээ түрэл дүтэ болодог. Тэдэ зүйлнүүдынь манай хани барисаае улам бэхижүүлжэ, Инди ба Советскэ Союзһаа гадна, бүхы дэлхэйн арад зоной хани барисаае бата найдамтай болгодог. **(Альга ташалга болобо).**

Советскэ ба индийскэ арадууд юугээрээ түрэл дүтэ болоноб гэхэдэ, тэдэнэр ажал хэхэ ба эбтэй амгалан һууха дуратай арадууд юм. Тэдэнэр колониальна дарлалта ба яһа уһанай илгаа хэхэ ябадалые зэбүүрхэн буруушаадаг. Эб найрамдалые сахихын ба бэхижүүлхын түлөө, бүхы оронуудай хоорондоо хани барисаатай ба харилсаатай байхын түлөө, национальна бэеэ даанхай байдалай ба уласхоорондын аюулгүйе сахихын түлөө тэдэнэр эдэбхитэйгээр тэмсэдэг. **(Альга ташалга болобо).**

Индиин ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаан ба харилсан ажаллалга мандаха болтогой! **(Нэрьемэ, альга ташалга болобо).**

Джай Хинд!

«Инди мандаха болтогой» гэһэн түгэсхэлэйнь эдэ үгэнүүдые митингдэ байлсагшад баярай шанга хашхаралдаагаар, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Тэрэнэй һүүлээр Индиин Республикын Премьер-министр Джавахарлал Неру үгэ хэлэбэ. Мүнөөдэр болоһон «гражданска угтамжын» үдэрые эндэ байлсагшад үни удаан саг соо мартахагүй байха гэжэ тэрэнэй хэлэхэдэ, нэрьемэ ехэ альга ташалга, баярай үгэнүүдые хашхараан болобо.

Джавахарлал Неругэй хэлэһэн үгэ

Советскэ Союзда ябажа ерэһээр табан һара болобоб. Мүнөөдэр бидэнэр Индиин столицада Советскэ Союзай хоёр элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэдые амаршалжа байнабди. Москвада байха зуураа, Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдөөр хамта хэдэн олон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ арга боломжотой болоһон байнаб. Хоёр оронойнгоо аша туһын тулада хэрэгтэй асуудалнуудые мүнөөшье хэлсэхэ байнабди.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

...Үдэшын һургуулинуудай ...дэлмэриие һайжаруулха

...листическэ парти, Советскэ ...ьствомнай ажалшадай ...рдэмые дээшэлүүлхэ хэрэг... ...гэлжэ ехэхэн анхарал хан... Социалистическэ ажахын ...о һалбаринуудта ажалла... ...н залуу хүдэлмэришэд бо... ...гэй ажалшад өөһэдынгөө ...дээшэлүүлхын тулада хү... ...шэн ба хүдөөгэй залуушуу... ...ын һургуулинуудта һурал... ...на. Манай республикада ...улинууд жэл ерэхэ бүри ...оно. Һуралсалайшье энэ ...дэлмэришэн залуушуулай ...ргуули нээгдэбэ.

...мэ һургуулинуудые дүүр... ...тоо жэл ерэхэ бүри оло... ...ансал 1954—1955 онуудай ...ай жэлдэ хүдөөгэй залуу... ...дэшын һургуулиин 7-дохи ...188 хүн, хүдэлмэришэн ...лай үдэшын һургуулиин ...лассые 212 хүн дүүргэжэ

...эри дээрэ, мүн эмхи зур... ...ажалладаг хүнүүд залуу... үдэшын һургуулинуудта ...айгаар һурана. Жэшээл... ...-Удын шэлэй механизиро... ...ноой хүдэлмэришэд Евге... ...ников, Лидия Собенников... ...айханай үйлэдбэриин мас... ...дархан Дмитрий Пермя... ...эй начальнигай уялгые ...э Виктор Тимофеев ба бу... ...бэлигээ дээшэлүүлхын ...шын һургуулинуудта орол... ...р һуража байна. Мүн хү... ...агуудташье һуралсалдаа ...хандадаг хүнүүд олон. Үн... ...уралсалай жэлдэ Байкало... Яруунын ба бусад айма... ...шын долоонжэлэй һургуу... ...лон механизаторнууд дүүр...

...е, юрэнхыдөө республи... үдэшын һургуулинуудай ...н тон хангалтагүй бай... ...рөөшэ һуралсалай жэлэй ...с һургуулинуудай олон һу... ...ууга|ар һурадаг дээрэһээ ...жэлээ нэгэ класстаа һуу... ...намар шалгагдаха боло... ...а юм. Илангаяа Улан-Удын һургуулинуудай һурагшад һуралсаһан байгаа. Һурал... ...эргшэ жэлдэ олон һураг... ...ууляа орхижорхиһон бай... Галуута-Нуурай, Каменска ...ишэн залуушуулай үдэшын ...уудта, Цакирска хүдөөгэй ...лай үдэшын һургуулида ...айнь хахадһаань олонхинь ...аа гаража ошоһон байгаа. ...э Ахын, Прибайкальска ...та нээгдэһэн хүдөөгэй за... ...й үдэшын һургуулинууд ...р хүдэлэнгүй, хаагдаша... ...а юм.

... үдэшын һургуулинуудта ...ай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэ... ...р ябуулагдана. Зарим баг... ...дэлмэридөө ёһо тэдыгээр ...мэргэжэл шадабаряа дээ...шэлүүлхэ гэжэ оролдоногүй, ажалайнгаа онсо илгаае, һурагшадай һуралсалдаа ямараар хандадагые обёоронгүйтөөр үлэшэнэ. Үдэшын һургуулиин директорнүүд, илангаяа гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд иимэ һургуулинуудта хүдэлмэрилдэг багшанарай ажалда хүсэдөөр хиналта хэнэгүй, тэдээндэ ёһотой туһаламжа үзүүлнэгүй, педагогическа түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхын түлөө оролдоногүй.

Мүн залуушуулай үдэшын һургуулинуудта һуралсалай болон харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд дутамаг байдаг.

Промышленна предприятинуудай, ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинууд үргэн ниитэ хадаа хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудай хүдэлмэридэнь саг үргэлжэ туһалха ёһотой. Үдэшын һургуулинуудта һуралсалай материальна база байгуулгада Улан-Удын сэмбын фабрика ба бусад предприятинууд зарим туһаламжа үзүүлһэн байгаа.

Гэбэшье, олон промышленна предприятинууд, эмхи зургаанууд залуушуулай үдэшын һургуулинуудта таарамжатай туһаламжа үшөөл үзүүлнэгүй. Хэтэрхэдээ нёдондо жэлдэ Галуута-Нуурай рудоуправлениинхид эндэхи үдэшын һургуулиие байраһаань гаргаад, гэрыень өөһэдөө эзэлһэн байха юм. Энээнһээ боложо, тус һургуулиин олохон һурагшад һургууляа хаяха баатай болоо һэн. Гадна, олон предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд үдэшын һургуулида һурагшадай хүдэлмэриие таарамжатайгаар эмхидхэнэгүй. Мүн аймагуудтахи зарим предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд эдэ һурагшадые удаан саг соо ондоо тээшэнь ябуулжа, һургуулиһаань гээгдүүлдэг байна.

Нютагуудтахи партийна, советскэ болон гэгээрэлэй органууд үдэшын һургуулинуудай хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө зохихо хэмжээ абаха уялгатай. Эдэ һургуулинуудта хүдэлжэ байһан багшанарта шанга эрилтэнүүдые табижа, тэдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха, түрүү дүй дүршэлые бүхы багшанарай шадабари болгохо, эдэнэй дунда методическа хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ шухала. Үдэшын һургуулинуудай материальна базые болон һуралсалай түхеэрэлгые саг үргэлжэ һайжаруулжа байха хэрэгтэй.

Тус һургуулинуудай һурагшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэндэ комсомольско организацинууд горьтойхон үүргэтэй байна.

Промышленна предприятинуудай, ажахын организацинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, үдэшын һургуулинуудта хододоо туһаламжа үзүүлжэ, һурагшадта анхаралаа хандуулжа байха ёһотой.

...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

...адемик Н. Н. Аничковые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

...ик Н. Н. Аничковай дала ...һэнтэйнь, научна болон ...еска ажал-ябуулга хэжэ ...табин жэл болоһонтойнь ...уулан, медицинскэ наукын хүгжэлтын талаар габьяатай байһыень тэмдэглэжэ, академик **Аничков** Николай Николаевичые **Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин Орлогшо А. ГОРКИН.

..., Кремль.
...ой ноябриин 21.

...тябрь һара соо аймагуудта ...эн бүриһөө һаагдаһан һүн

...	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)	Аймагууд	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр)
...ын	73,0	Мухаршэбэрэй	44,0
...альска	68,0	Зэдын	44,0
...Кударын	63,0	Заиграйн	42,0
...ігалай	55,0	Баунтын	39,0
...	54,0	Хэжэнгын	38,0
...	53,0	Курумканай	37,0
...	53,0	Түнхэнэй	34,0
...	52,0	Баргажанай	32,0
...	51,0	Торийн	31,0
...	51,0	Закаменай	21,0
...айн	51,0	Ахын	12,0
...	45,0		

Джавахарлал Неругэй хэлэhэн үгын түгэсхэл

Зүгөөр Советскэ Союзда минии ошоhон ушар, г-н Булганинай, г-н Хрущевой Инди ерэлгэ гээшэ хэршье ехэ удхашанартай байгаа hаа, имагтал хоёр ороной хүтэлбэрилхы тушаалтанай уулзалга бэшэ гээшэ. Энэ хадаа холын хараанай айхабтар гүнзэгы хэрэг мүн.

Советскэ Союзда ошоод байхадаа, би хэдэн олон советскэ хүнүүдээр уулзаhан байнаб. Тэдэнэр намайе хүндэлжэ, намда hай hанажа байhанаа бүримүhэн харуулаа. Г-н Булганин, г-н Хрущев Делидэ ерэhээр сүүдхэhээ үлүүтэйхэн боложо байна. Тиигээшье hаа манай арадай хүндэтэй халуунаар угтамжа хэhэнэйнь зарим хубиие мэдэржэ байгаа ёhотой.

Тэдэнэр Индиин бусадшье томо томо городуудаар ябаха юм. Хаа хаанагүй хани халуунаар ба хүндэтэй ёhoop тэдэниие угтаха бэзэ гэжэ би этигэнэб. Индиин олон тоото хүн зоной нэгэ хэды миллиониинь тэдэнэр хараха байна. Тэдээндэ өөhэдтэнь, бүхы советскэ арадта үнэхөөрөө hай hанажа байhаниинь мянга миллион хүн зоной баясхаланта нюдэнүүдээрынь тэдэнэр ойлгожо абаха байхал.

Энэ хадаа ямаршье ехэ тушаал ээлдэг ганса нэгэн хүнүүдэй уулзалга бэшэ, харин агууехэ хоёр арадай уулзалга гээшэ. Эгээл тиимэhээ айхабтар ехэ түүхэтэ удхашанартай юм. Манай хүндэтэ ехэ айлшад үсэгэлдэр үглөөгүүр эртэ Ташкентhээ гараад, Инди руу аяншалгаяа эхилhэн байна. Тэдэнэр үндэр хада уулын оройгоор ниидэжэ, энэл үдэрөө үдын хойно Делидэ бууба. Индиин хойто ба зүүн хойто зүгтэ байдаг айхабтар ехэ хада ууланууд маниие бусад оронуудhаа халхалhан хаалта байхаяа болинхой. Харин тэдэ ууланууд манай хоёр орониие холбоно гээшэ. Энэншье hаа ехэ удхашанартай юм. Дэлхэй дээрэ мүнөө үедэ ямар ехэ холбоо барисаанай бии болоhониие ойлгуулжа үгэнэ ха юм. Энэ холбоо барисаанийнь гансашье географическа шэнжэтэй бэшэ юм, гансашье хэлхсэ холбооной ехээр хүгжэhэн ябадалаар тайлбарилагдадаггүй. Энэ хадаа дэлхэйе байн байн нэгэдхэжэ байгаа үзэл сурталай, оюун ухаанай аша үрэ мүн болоно.

Мүнөө үедэ дэлхэй нэгэдэнги бэшэ, харин элдэб оронууд бэе бэеhээ айжа hүрдэжэ байна гэжэ би hайса мэдэнэб. Зүгөөр бидэнэр бултадаа бэе бэетээ улам бүри нягта харилсаатай боложо байнабди. Иимэ ушар байдалые бидэнэр амаршалан hайшаанабди. Али бүхы зүгhөө ерэhэн харты замуудые бидэнэр Индидээ үргэнөөр нээжэ үгэхэ хүсэлтэйбди. Ондо ондоо оронуудай арадуудай хоорондо бэе бэеэ ойлголсохо ябадал бии болгохын тула, хэды ехэ илгаатайшье, hаа, нэгэ ороной арад зон нүгөөдэ оронойнгоо арад зоной туйлаhан hайн hайн зүйлнүүдыень халажа абахынь тула иимэ хараа бодол баримталнабди.

Арсалдадаг зүйлнүүдтээ орходоо нилээд олон юумэнүүдээр үгэеэ ойлголсодог байнабди. Бүхы хүн зондо хабаатай нэгэ уг зорилго манай урда табигданхай гээшэ. Эбтэйгээр харилсан ажабайха ябадалые али бүхы талаhаань бодомжотой наринаар хаража үзэхые бидэнэр Индидээ уряалдаг байгаабди, мүнөөшье уряалнабди. Эгээл тиимэhээ «Панча шила» гэжэ нэрэтэй болоhон табан принципүүдые соносхохо гэжэ шиидэhэн байнабди. Тэрэ хадаа бэе бэедээ добтолон оролсохогүй, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамаархахагүй, нягтаар харилсан ажаллаха, нэгэ орон нүгөөдынгөө оролсолгогүйгөөр өөрөө мэдээд ажаhууха гэhэн удхатай юм. Эдэ табан принципүүдые советскэ правительствын ба арад зоной hайшааhандань ехээр баясанаб. Улам бүри олон оронууд тэдээниие баримталан абаха бэзэ гэжэ этигэнэб. Яадахааб гэхэдэ, болбосоронги хүн түрэлтэн ондоо замаар хүгжэхэшье аргагүй юм.

Манай саг үеын элитэ ехэ түлөөлэгшэ Махатма Гандиин захяае бидэнэр Индидээ баримталнабди. Хүсэрхэхэ ба бэе бэеэ үзэн ядаха ябадалhаа сүлөөрхэ, бүгэдэ зонтой хани нүхэд байха, тиигэбэшье hаа өөhэдынгөө үзэл бодолые, ёho гуримые баримталха гэжэ тэрэ уряалдаг hэн. Маниие зүбшөөдэгшьегүй зонуудаар харилсаа хэхэдээ энэ захяаень хэрэглэдэг гээшэбди. Эгээл тиимэhээ олон оронуудаар хани харилсаатай болонхойбди. Хүн зоноор муудалдаха ёhогүй гэжэ би hананаб. Бусад ямар нэгэн орондо бидэнэр дайсан харша ёhoop хандадаггүй байнабди.

Инмэл ушарhаа Индиин арад зон агууехэ советскэ арадтай хани халуун харилсаатай байха гэжэ оролдодог. Бидэнэр жиирэйл зонуудбди, тиимэhээ ямар нэгэн орон урдамнай ороно аа гү гэжэ айнашьегүйбди. Зүгөөр бидэнэр өөhэдынгөө шэлэжэ абаhан социалистическэ замаар хүгжэжэ, ороноо шэнэдхэн зохёохо хүсэлтэйбди. Индиин хүн бүхэн эрдэм ухаанай туйлалтые бүримүhэн ашагладаг болохо зэргэтэй.

Энэ талаар Советскэ Союзай туйлаhан айхабтар ехэ амжалтануудhаа hургаал абажа шадахабди гэжэ тоолонобди.

Мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ шиидхэгдээгүй бэрхэшээлтэй асуудалнууд бии. Зүгөөр эбтэйгээр харилсан ажаллаhанай ашаар эдэ асуудалнуудые гуримшуулжа боломоор гэжэ этигэнэбди. Нэн түрүүн бидэнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди. Тэрэ хадаа бидэндэшье, бусад арадуудташье шухала хэрэгтэй бшуу. Тиимэhээ эб найрамдалай түлөө оролдодог хүн бүхэниие хани нүхэднай гэжэ тоолонобди.

Манай хүндэтэ ехэ айлшадые амаршалхын тула өөрынгөө зүгhөө ямар нэгэн үгэ нэмээhэнэйшье хэрэггүй гээшэ ха. Яахадааб гэхэдэ, энэ амаршалгые манай хүн зоной баясхаланта шэг шарайгаар манай айлшад мэдэжэ абанхай бшуу.

Индиин премьер-министрын үгэ хэлэжэ байхада оло дахин нэрьемэ альга ташалга болобо. Үгынгөө түгэсхэлдэ «Индийско-советскэ хани барисаан мандаха болтогой», «Джай хинд», «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой» гэhэн юрөөлнүүдые тэрэ табиба. Тэрэнииень митингдэ хабаадалсаhан хэдэн зуун мянган хүн эбтэй ехээр дэмжэбэ.

Делидэ боро хараан болобо. Хаа хаанагүй галнууд носоно. Индийскэ ёho гуримаар түхеэрэгдэhэн үндэр сагаан трибуна толорон харагдана. Талмайе тойруулhан үндэр ехэ модонуудай набшаhанда үнгэ бүриин галнууд носоно. Сэсэрлиг соохи модонуудай набшаhанда хэдэн үнгын гал носоодог заншал Индидэ бии юм. Тиихэлээрнь олон үнгын hолонго татаhан шэнги үзэсхэлэнтэ hайханаар харагдадаг.

Митингын дүүрэхэ дээрэ Советскэ Союзай ба Индиин Республикын гимные оркестр наадаба.

Делиин үйлсэнүүдээр митингhээ тараhан хүн зон захагүй олоороо субана.

Рамлила талмайhаа Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой гаража ошоходо, талмайда дүтэ шадархи кварталнуудаар сугларhан хэдэн мянган хүн зон тэдэниие баяртайгаар амаршалба.

СССР-hээ Индидэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. А. Меньшиков Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые обедээр хүндэлбэ

ДЕЛИ, ноябриин 19. (ТАСС). СССР-hээ Индидэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. А. Меньшиков Индидэ ерээд байгаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганиние, СССР-эй Верховно Соведэй гэшүүн Н. С. Хрущевые обедээр хүндэлбэ. Индийскэ талаhаа обед дээрэ Индиин Премьер-Министр Дж. Неру, Вице-Президент С. Радхакришнан, дотоодын хэрэгүүдэй Министр Г. Б. Пант, худалдаа наймаанай ба промышленностиин Министр Т. Кришнамачари, элүүрые хамгаалгын Министр А. Каур, промышленностиин министр Н. Канунго, гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо Сайед Махмуд, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын генеральна секретарь Н. Р. Пиллаи, Индиин Президентын сэрэгэй секретарь Я. Сингх, Индиин правительствын дэргэдэхи захиргаанай чиновник Ханду, Индиhээ СССР-тэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. П. Ш. Менон, Премьер-Министрын басаган г-жа Индира Ганди байлсаба.

Советскэ талаhаа обед дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ш. Р. Рашидов, СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов, армиин генерал И. А. Серов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко, СССР-эй Хүдөө ажахын министрын орлогшо Д. Р. Расулов, СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо П. Н. Кумыкин, Узбекскэ ССР-эй Культурын министрын орлогшо З. Рахимбабаева байлсаа.

Обед үнэн сэдьхэлэй ба хани ёhоной тон халуун оршон байдалда үнгэрөө.

Индиин Президент Раджендра Прасад нүхэд Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой уулзаба

ДЕЛИ, ноябриин 19. (ТАСС). Мүнөөдэр Индиин Республикын Президент Раджендра Прасад СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинтай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевтой өөрынгөө ордондо уулзаба.

СССР-hээ Индидэ байгаа посол М. А. Меньшиков, Индиhээ СССР-тэ байгаа посол К. П. Ш. Менон уулзалга дээрэ байлсаба.

Уулзалгын hүүлээр Индиин Республикын Президент Раджендра Прасад Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ үглөөнэй сайлалга хээ. Сайлалгада советскэ талаhаа Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой ябалсагшад булта байлсаба. Индийскэ талаhаа Индиин Премьер-Министр Дж. Неру, Индиин Вице-Президент С. Радхакришнан, министрнүүдэй кабинедэй Делидэ байhан гэшүүд министрнүүд ба кабинедэй составта ородоггүй министрнүүд, министрнүүдэй орлогшонор, Индиин арми, флот ба авиациин штабуудай начальнигуул, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата чиновнигууд болон тусхай тушаалта бусад хүнүүд байлсаа. Мүн Индиин столицада байгаа дипломатическа түлөөлэлгын газарнуудые толгойлогшонор байлсаhан байна.

Индиин Республикын премьер-министр Дж. Неру Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые обедээр хүндэлбэ

ДЕЛИ, ноябриин 20. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Мүнөөдэр Индиин Республикын премьер-министр Дж. Неру СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганиние, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевые обедээр хүндэлбэ.

Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой ябалсаhан бүхы хүнүүд мүн тэрэшэлэн обед дээрэ байлсаба.

Индиин Вице-Президент Радхакришнан, индийскэ правительствын министрнүүд, министерствонуудэй харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд, Индиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офицернүүд, мүн Индиин столицада байгаа гадаадын гүрэнүүдэй дипломатическа түлөөлэлгын газарнуудай толгойлогшонор обед дээрэ байлсаа.

Обедэй үедэ Индиин Премьер-Министр Дж. Неру СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай элүүр мэндын тулада хундага үргөө. Оркестр Советскэ Союзай Гүрэнэй гимные гүйсэдхэбэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин Индиин Президент Раджендра Прасадай элүүр мэндын тулада хундага үргөө. Оркестр Индиин Гүрэнэй гимные гүйсэдхөө.

Удаань Индиин Премьер-Министр Дж. Неру үгэ хэлэбэ. (Дж. Неругэй хэлэhэн үгэ манай газетын удаадахи номерто толилогдохо). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин харюугай үгэ хэлээ: (Н. А. Булганинай хэлэhэн үгэ манай газетын удаадахи номерто толилогдохо).

Обедэй hүүлээр Индиин байгаали тухай ба орон дотор шэнэ ажабайдалай байгуулагдажа байhан тухай документальна фильмнүүд айлшадта харуулагдаа.

Индиин Республикын Президент Р. Прасад Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ уулзалга хэбэ

ДЕЛИ, ноябриин 20. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Мүнөөдэр Индиин Республикын Президент Раджандра Прасад СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, СССР-эй Верховно Соведэй гэшүүн Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ ехэ уулзалга хэбэ.

Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой ябалсаhан бүхы хүнүүд уулзалга дээрэ тэрэшэлэн байлсаа.

Уулзалга дээрэ Индиин Премьер-Министр Дж. Неру, Индиин Вице-Президент С. Радхакришнан, индийскэ правительствын министрнүүд, дипломатическа корпусой гэшүүд, министерствонуудэй харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд, парламентын гэшүүд, Индиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй офицернүүд, политическэ партинуудай толгойлогшод, олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, индийскэ ба гадаадын журналистнууд болон бусад хүнүүд байлсаба.

Энэ уулзалга президентскэ ордоной сад соо, сэсэрлигүүд болон фонтануудай дунда хэтдээ. Хүндэлэлэй эскортоор үдэшэгдэн садта ерэhэн президент Р. Прасадые, Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые сугларагшад халуунаар амаршалаа.

Президент Р. Прасад Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые олон тоото айлшадтай танилсуулаад, тэдэнэртэ ордоной садые өөрөө ябажа харуулба.

Уулзалгын hүүлээр Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Президент Р. Прасадта үдэшэгдэн, Индиин Гүрэнэй гимнын аялган доро гаража **ошоо.**

Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой Делидэ байhан тухай

ДЕЛИ, ноябриин 20. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Үсэгэлдэр СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президимэй гэшүүн Н. С. Хрущев Индиин Республикын Вице-Президент Сарвапалли Радхакришнанда айлшалжа уулзаба.

Уулзалга дээрэ советскэ талаhаа СССР-hээ Индидэ байгаа Посол М. А. Меньшиков байлсаба. Индийскэ талаhаа Премьер-Министр Дж. Неру, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын генеральна секретарь Н. Р. Паллаи, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын секретарь С. Датт, Индиhээ СССР-тэ байгаа Посол К. П. Ш. Менон байлсаа.

ДЕЛИ, ноябриин 20. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Мүнөөдэр Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев Делиhээ зүүн урда 200 километртэ байдаг Агра городто ошожо ерэбэ. Агуухэ моголнуудай империин түгэс хүсэн дундаа байха үеын уран дархашуулай бүтээhэн памятнигууд тэндэ олон юм. Хэдэн зуун жэлэй турша соо Индиие зонхилжо байhан энэ династиин императорнууд Делиhээ гадна, мүн Аграда байрладаг байгаа.

Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые, тэдээнтэй ябалсагшадые Агра абаашаhан самолёт городhоо 12 километртэ байдаг аэродром дээрэ бууба. Эндэ айлшадые Уттар Прадеш штадай губернатор К. М. Мунши болон тэндэхи гражданска ба сэрэгэй засагаархидай дээдэ тушаалтай түлөөлэгшэд угтаба.

Айлшадые hуулгаhан машинанууд город ошохо бүхы шахуу замдаа Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые амаршалхын тулада зам дээрэ үнинэй ерээд байhан таряашадай ба энэ районой бусад хүн зоной нягта жагсаалай хоорондуур ябаба. Айлшадай харагдажа ерэхэдэ: «Индиецүүд ба оролууд ахадүүнэр мүн!», «Булганин, Хрущев мандаха болтогой!» гэhэн юрөөлнүүд табигдана. Зарим газарнуудта громкоговорительнууд табигданхай байжа, тэдээн тээhээ амаршалгын үгэнүүд дуулдана.

«Советскэ Союз мандаха болтогой!» «Инди мандаха болтогой!» гэhэн юрөөлые угтагшад табина; эдэнэр ахадүү, хани барисаата хоёр ороной олон мянган тугуудые гартаа баринхай намилзуулна.

Шахджахан гэжэ императорай захиралтаар 17-дохи зуун жэлэй тэн багта агуухэ моголнуудай империин уран дархашуулай бүтээhэн алдарта памятнигай —Тадж-Махалай байдаг хашаа руу машинанууд ороно. Тадж-Махал хадаа эрдэниин шулуунуудаар хэhэн угалза hиилүүртэй сагаан мрамораар бүтээгдэhэн асари ехэ бумхан болоно.

Тадж-Махалые Индиин, Персиин, Аравиин, Турциин эрхим мастернууд ба архитекторнуудэй хабаадалгатайгаар хэдэн арбаад мянган богоолнууд хорёод жэлэй турша соо барилhан юм.

Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые, тэдээнтэй ябалсагшадые бумхангай hахюулшад угтажа, мрамор зүйжэ ба hиилэн hуулгажа хэhэн таhалганuудтай централъна залай доторхи үнэтэ hайхан гоёолтые айлшадта харуулаа. Шахджаханай ба тэрээнэй hамганай хуурсагууд эндэ табяатай юм. Һахюулшад бумханиие тойроhон тираас дээгүүр айлшадые дахуулжа абаашаад, Джамна гэжэ үргэн нютаг дайда тээшэ харуулба. Толотон яларжа байhан Тадж-Махалhаа гаража ошохо зуураа, Н. А. Булганин, индийскэ арадай эртэ урда сагай эды гайхамшагта памятнигтай танилсаха арга боломжо олгоhонойнь түлөө өөрынгөө нэрэhээ, мүн Н. С. Хрущевой нэрэhээ штадай губернаторта, городской засагаархидта баясхалан хүргэбэ.

Удаань Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев 16-дахи зуун жэлэй хоёрдохи хахадта баригдаhан могольско фортые штадай губернаторта үдэшэгдэн ошожо хараба.

Фортын үүдэнэй дэргэдэ Агрын олон мянган гражданинууд Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые хүлеэжэ байба. Уржадэр ба үсэгэлдэр Делидэ болоошо шэнги, советскэ айлшадтай арадай уулзалга сэдьхэл хүдэлгэжэ байба.

Агра городой хүн зоной хэдэн зуугаад түлөөлэгшэд Н. А. Булганиние, Н. С. Хрущевые угталга эмхидхэлгын эндэхи олониитын комитедэй гэшүүд түрүүтэйгээр фортын ордонгуудай нэгэ зал соо сугларба.

Комитедэй түлөөлэгшэ Сингхал айлшадта хандажа, амаршалаа. Городой олониитын зүгhөө айлшадта бэлэгүүд—тэндэхи мастернуудай хэhэн зүйлнүүд үгтөө.

Н. С. Хрущев нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, сугларагшадта хандан үгэ хэлээ.

Н. С. ХРУЩЕВОЙ хэлэhэн үгэ

Өөрынгөө нэрэhээ, минии нүхэр Николай Александрович Булганинай нэрэhээ, бидэнэртэй ябалсагша нүхэдэй нэрэhээ таанарые амаршалжа, үнэн hайхан сэдьхэлhээ hайн hайханиие хүсэхыемни зүбшөөгыт. **(Альга ташалга болобо).**

Мүнөө бидэнэрэй сэдьхэлые халяажа байhан мэдэрэлые элирхэйлжэ болохо үгэнүүд байнагүй. Бидэнэрэй эндэ ерээд байhан энээхэн бага үе соо хаа хаанагүй харагдажа байhан, индийскэ арадай хани ёhоной хандалгысинь тон үндэрөөр сэгнэнэбди.

Манай арад өөрынгөө ээлжээндэ Индиин арадта эгээ үнэн hайхан сэдьхэлhээ, хани ёhoop хандадаг гэжэ би таанарые найдуулха байнаб. **(Нэрьемэ альга ташалга болоно).**

Таанар национальна сүлөөрэлгынгөө ба ороноо өөhэдөө хүгжөөжэ эхилhэн гайхамшагта hайхан саг үедөө ажабайнат. Гэбэшье, эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдал гээшэ таанарай өөрынгөө промышленностиие, илангаяа машина бүтээлгые хүгжөөжэ имагта шадаад байбалтнай бэхижүүлэгдэхэ гэжэ таанадта hануулха хүсэлтэй байнаб. **(Альга ташалга болоно).**

Би таанарта зүбшэл үгэхые хүсэнэгүйб. Таанар өөhэдөө бултынь тон hайнаар ойлгожо байнат гэжэ hананаб.

Бидэнэр хүнэй гараар бүтээгдэhэн гайхамшагта зүйлые, гайхамшагта бумханиие мэнэ hаяхан харабабди. Энэ барилгые хаража байхадаа намда хоёр ондоо hанал түрөө: нэгэдэхи hаналынь гэхэдэ, арадай, тэрээнэй искусствын, тэрээнэй культурын, тэрээнэй хэдэн зуун жэлэй урда тээ hалбаран хүгжэhэн уран шадабариин агуухэ байhаниие ехээр hайхашаалга болоно. Энэ памятник хадаа танай арадай омогорхол мүн.

Гэбэшье, намда ондоо hанал мүн лэ түрэжэ байба. Корольнууд ба хаашуулай зүгhөө хүнэй ажалые гамнадаггүй, тэрэниие мунайдан гаргашалдаг байhан тухайнь минии hанаанда ороодхёо. Эрхэ мэдэлдээ байhан хүнүүдэй гараар иимэ памятнигуудые байгуулха зуураа, тэдэнэр өөhэдыгөө алдаршуулха гэhэн гансахан лэ зорилгоор арадай хүсые ба зөөриие дууhажа байгаа. Тиихэдэ энэ үедэнь олон миллион хүнүүд үлэсэн үхэжэ байгаа хаш. Тиин нэгэ таладань баялиг, нүгөө таладань үгырэл ядарал байгаа бшуу.

Хэрбээ хадууржа байгаа hаамни намайе хүлисэгты, би энэ памятнигые хаража байхадаа hанаh... налаа хэлэхые хүсөөб.

Хүндэлжэ айлшалуулhанай... лөө, бидэнэртэ үгэhэн гайх... бэлэгүүдэй түлөө үшөө дахи... халан мэдүүлнэб. Би господи... бернаторта өөртэнь, маниие үд... ябаhан тэрээнэй hамганда, ... ской засагаархидай түлөөл... баясхалан хүргэнэб. Энэ уул... эмхидхэhэн комитедэй гэшүүд... тэрэшэлэн баясхалан хүргэнэб.

Таанарта бултандатнай зол... галые, hайн hайханиие х... **(Нэрьемэ альга ташалга бол...**

* * *

Ордоной байшангуудые ... най, форт тээhээ Джамнын ... нютаг дайдые хаража hони... hүүлээр айлшад фортhoo ... ошобо. Хэрэмэй ханануудай ... сугларhан Агрын хүн зон ... айлшадые дахяад халуунаар... шалба.

Удаань Агра город шадархи... дуудай нэгэн дотор штадай г... тор К. М. Мунши Н. А. Б... ниие, Н. С. Хрущевые, ... ябалсагшадые завтрагаар х... Губернаторай нэрэhээ Н. А. ... нинда, Н. С. Хрущевто ... тэрэ тоодо Тадж-Махал гэжэ... най уран бэрхээр хэгдэhэн ... нүүд барюулагдаа.

Бэлэгүүдэйнь түлөө Н. А. ... нин губернаторта, тэрээнэй ... да халуун баясхалан хүргөөд... гөө нэрэhээ, Н. С. Хрущевой ... hээ тэдэнэртэ бэлэгүүдые ба... Түгэсхэл дээрэ Н. А. Булга... ветскэ ба индийскэ арадай х... хын, эбдэршэгүй хани ба... хүндэлэлдэ юрөөл табиhан ...

Уулзалга хэгшэдтэ ханда... Хрущев иигэжэ хэлээ:

Энэ гайхамшагта городто... нэрые баяртайгаар угтаh... түлөө Николай Александро... ганин эндэ өөрөө, мүн минии... баясхалан хүргэhэн байна. Б... рээнэй хэлэhэн үгэнүүдтэ х... тон халуун баясхалан үшөө ... хүргэнэб.

Тадж-Махалай модель ... Н. С. Хрущев үргэлжэлүү... бэ:

Энэ хадаа ороной агууех... дийскэ арадай уран шадабар... руулhан гайхамшагта бэлэг... бэлэг хизаарлашагүй үнэтэй... тушаа хани ёhоной, эгээ үнэ... hаналаа таанарта барюулн... гүүдтээ хамжуулнабди. Би... даа наранай илдам hайхана... жа байhан гансал таатай з... та ханинартнай байха бэш... дэнэр ямаршье үедэ ханинар... тиин индийскэ арадай бэедэ ... ямар нэгэн шэмэрүүн hалхи... лоо hаа, маниие hанаарайга... нэр таанарые хэзээшье мар... бди.

Советскэ Союзай ба Инди... дуудай хоорондын хэтэ мүн... ни барисаан мандаха бо... hайн даа!

Губернатор Мунши харюу... хэлэхэ зуураа, барюулагдаh... гүүдэй түлөө баясхалан хүр... рэ хадаа Инди бүхы оронуу... додоо hайн харилсаатай ба... гаа, саашададаашье тиимэ ба... сэнэ гэжэ тэмдэглэбэ. Амгал... зэргэлэн ажабайха табан ... арадуудай хоорондын ха... най бата үндэhэ hууринь ба... жэ хүсэжэ байhанаа тэрэ ... лээд, Н. А. Булганинай, Н. С... щевой Индидэ ерэhэн ябада... тэ события мүн гэжэ хэлэбэ.

Үлэ багта советскэ айлша... hаа Делидэ бусажа ерэбэ.

Индидэ баригдаха металлургическа заводой проектые советскэ инженернүүд зохёобо

Индиин Республикын Мадхья Прадеш штадта баригдаха металлургическа заводой проектые советскэ инженернүүд зохёожо дүүргэбэ.

СССР-эй хара металлургиин министрын орлогшо В. Б. Хлебников ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, иигэжэ хэлэбэ: — Индидэ баригдаха металлургическа заводой проектые гүрэнэй проектнэ тусхай организацинуудай хабаадалгатайгаар металлургическа заводуудые проектировалхэ гүрэнэй институт зохёогоо. Металлургнууд — мэргэжэлтэд энэ проектые шэнжэлэн хаража үзөө. Проект зохёолгодо бэлэгдэhэн материалнуудынь англий ска хэлэн дээрэ оршуулагдаа. Мүнөө тэдээниие хэблэн гаргалга дүүрүүтэй байна. Энэ проектые Индиин правительствын үзэмжэдэ табихын, мүн тэрэнээ индийскэ мэргэжэлтэдтэй хамта хаража үзэхын тулада советскэ бүлэг мэргэжэлтэд Индидэ декабриин эхеэр ошохо юм.

СССР-эй болон Индиин правительствонуудай хоорондохи хэлсээнэй ёhoop проектировалэгдэhэн энэ завод металлургическа предприятинуудай үйлэдбэрилдэг бүхы юумые бүтээдэг байха болоно.

Тус завод коксохимическэ, агломерационно, доменно, мартеновскэ болон прокатна, заhабарилгын, энергетическэ, транспортна гол цехүүдтэйгээр, ниитэзаводской бусад ажахынуудтайгаар баригдаха юм.

Энэ предприяти жэл соо миллион тонно булад хайлуулан гаргаха юм. Мүн ондоо заводые үргэдхэжэ, жэлдээ 1300 мянган тонно булад хайлуулан гаргадаг болгохоор хараалагдана. Тиихэдээ жэл бүри нэгэ миллион тонно прокат абадаг болохо юм. Завод хадаа рельснүүдые, түмэр шпалануудые, барилгада хэрэгтэй бусад зүйлнүүдые, сортовой прокат үйлэдбэрилхэ, мүнөө байгаа индийскэ заводуудта хэрэглэгдэхэ түмэр бэлэдхэжэ үгэхэ юм.

Советскэ металлургнууд Индидэ баригдаха заводой проект зохёоходоо, техникын мүнөөнэй туйлалтануудые хараадаа абаа. Проект зохёохоhoo гадна, советскэ металлургнууд болон барилгашад завод барилгадань индийскэ мэргэжэлтэдтэ туhалха, тиихэдэ советскэ машина бүтээгшэд нилээдгүй олон түхеэрэлгэнүүдые тэрэ заводто бүтээжэ үгэхэ гэжэ завод бариха тухай хэлсээнэй ёhoop хараалагданхай. Заводой проектhээ гадна, заводой бүтэhэн хойно тэндэ хүдэлхэ индийскэ гражданинуудые hургаха түсэб ... мэргэжэлтэд зохёогоо.

Индидэ завод барилгада... хэл хэхэ үедэ индийскэ мэргэ... тэй ба организацинуудтай... мэргэжэлтэд харилсан аж... болоо. Господин Кэрэй түрү... дийскэ металлургнуудай ... СССР-тэ байгша оной авгу... тябрь соо ерээд ошоо. Энэ ... Советскэ ороной металлу... болон машина бүтээлгын... предприятинуудтай танилса... таллургическа заводой прое... шиидхэбэринүүд манай ... мэдээсэгдэhэн, тэдэнтэй хам... асуудалнууд зүбшэн хэл... байгаа. Проект зохёоходо ... олон материалнуудые, шух... шөөлнүүдые советскэ орга... нуудта үгэhэнэйнь түлөө, ... мэргэжэлтэд индийскэ мэргэ... тэ болон организацинуудта... лан хүргэhэн байна.

Энэ харилсан ажаллаг... улам үргэдэжэ, СССР-эй бо... диин Республикын арадууд... барисаанай саашадаа бэхи... рэгтэ туhалха бэзэ гэжэ ... байhанаа үгынгөө түгэсхэл... **Хлебников мэдүүлээ.**

...С-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе, хүдөө ажахын продуктнуудые эрид ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэе!

...бликын бүхы колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай

ХАНДАЛГА

...э нүхэд!

...кэ Союзай Коммунистиче... ...иин XX съездые нэрэтэй тү... угтахын тулада бүхы ...бэлэдхэжэ байна. Манай ...роной ажалшад промыш... болон хүдөө ажахыгаа саа... ...дэбжээхэ тушаа Коммуни... партиин табиһан зорилго ..., ажалдаа шэнэ амжалта ... манай орон дотор комму... ...үүлха хэрэгтэ бүри ехээр

...нэ үедэ манай республикын ...ажахын түрүүшүүлэй рес... ...ска зүблөөн үнгэргэгдөө. ... ЦК-гэй январска Плену... ...эн шиидхэбэриин үндэһөөр ... хэмжээ-ябуулгануудай ...ые али, али тээһээнь хаража ...блөөндэ хабаадагшад, би... ...дөө ажахын продуктнуудые ...даг болохо талаар колхо... ...лон совхозуудай хэһэн тү... ...алхамые сэдьхэлээ ханан ...бди.

...до республикын колхозууд ...вхозууд гүрэндэ уялгата ...hо, һү ба үндэгэ тушааха, ... түсэбөө болзорһоонь урид ... Тиихэдээ түсэбөөр хараа... ... орходоо 22,5 процент ...hон гүрэндэ тушаагдаа, ...о нарин, нарибтар нооһон ... жэлэйхидэ орходоо 3150 ... 48,4 мянган центнер һүн ...аагдаа.

...үүд болон совхозуудай ... продуктнуудые ехээр ...болоһоной, ниитын малай ...ые зарим тэды дээшэлүүл... ...аар эдэ бүгэдэ түйлагдаа

...ндэ республикын колхо... ...3 процент нооһон ехээр ...тэжэ 1954 ондо эдлүүриин ...100 гектар бүхэндэ 56 кило... ...hо абаһан байгаа һаа, энэ ...1 килограмм абтаба.

...колхозууд, фермэнүүд бо... ...од нооһо яһала ехээр хай... ...аа. Сэлэнгын аймагай Тель... ...рэмжэтэ колхоз эдлүүриин ...00 гектарта 190 килограмм, ...үн энэ аймагай Молотовой ...э колхоз—303 килограмм, ...магай Молотовой нэрэмжэ... ...—148 килограмм нооһо ...айкало-Кударын аймагай ... нэрэмжэтэ колхоз дунда ...онин бүриһөө 4 килограмм ...шалаа; мүн энэ аймагай ... Пушкинай, Ленинэй нэ... Бичурын аймагай Вороши... ...эмжэтэ, Тарбагатайн айма... ...нинай нэрэмжэтэ колхо... ... бүриһөө 3 килограмм... ...э нооһо хайшалаа.

...ликын колхозууд болон ...ай түрүү хонишод бүришье ...та түйлаа. Жэшээнь, Му... ...эй аймагай Булганинай нэ... колхозой хонишон нүхэр ...эй харууһалдаг эрэ түлгэ... ...лгэ хусануудай отарын хо... ...өө дунда зэргээр 5,6 кило... ...ихэдэ Санжиевай отарын ...ноо—5,2 килограмм нооһон ...даа. Боргойн совхоздо нү... ...баевай хүтэлбэрилдэг хо... ... бригадын 800 эхэ хо... дунда зэргээр толгой ...1,5 килограмм нооһон хай... ... Хэжэнгын аймагай Ста... ...рэмжэтэ колхозой хонишод ...а, Цыбденова гэгшэд, мүн совхозой хонишон Жанчи... ...жа байһан хусануудайнгаа ...оонь 7,3—7,5 килограмм ...шалаа.

...хэбэрилгын түрүү артые— ...үбэл, хабар эртэ хурьга... ...урьгадые кошарно-базова ...ына аргаар түлжүүлгэ хэ... ...рүү хонишод хурьгадые ... түлжүүлгээр һайн ам... ...йлаа. Мухаршэбэрэй айма... ...ловой нэрэмжэтэ колхозой ... Цырендоржиев, Байкало... ... аймагай Пушкинай нэрэм... ...хозой хонишон Кобылкина ...онин бүриһөө 116 хурьга, ...бэрэй аймагай Молото... ...мжэтэ колхозой хонишод ... Бадмацыренов хоёр 100 ...ин бүриһөө 115 хурь... ...йкало-Кударын аймагай ... нэрэмжэтэ колхозой ... Л. В. Лагерева — 114 ...волгын аймагай «Комин... ...хозой хонишон Дармаева ...ьгадые абажа түлжүүлээ.

...ууд болон совхозуудай ...до малай ашаг шэмэ нэгэ ...элээ. Нёдондо жэлэйхитэй ..., 108 мянган центнер һүн ...аа, үнеэн бүхэнһөө 230 ки... һүн ехээр һаагдаа, хэрбээ эдлүүриин газарай 100 гек... ...дэ 16,8 центнер һүн абта... ...а һаа, мүнөө жэлдэ 20,5 ...бтаа.

...кальска аймагай колхо... ...жэлдэ [illegible] ...та түйлаа. Нёдондо жэ... орходоо эндэ 60,5 про...цент һүн ехээр абтаа, үнеэн бүхэнһөө 1433 килограмм һүн һаагдаа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 64,9 центнер һүн абтаа. Кабанскын аймагай колхозуудта эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 62 центнер һүн абтаа, үнеэн бүхэнһөө 1025 килограмм һүн һаагдаа. Хоринн, Түнхэнэй, Баргажанай, Байкало-Кударын, Баунтын аймагуудай колхозууд нёдондо жэлэйхидэ орходоо һү һаалга горьтойгоор ехэдхээ.

Мүн һү ехээр һааһан түрүү фермэнүүд, һаалишадай тоо зуугаадаараа олошороо. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна племенной фермэ (даагшань нүхэр У. А. Лобанов) үнеэн бүриһөө 3338 килограмм, мүн энэ аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой фермэ (даагшань нүхэр Ш. С. Содномов) үнеэн бүриһөө 3117 килограмм һү һаагаа. Республикын суута һаалишан Д. Д. Цырендоржиева үнеэн бүриһөө 5197 килограмм һү, нүхэр Д. Б. Хайдапова—4162 килограмм, нүхэр С. Д. Будаева — 4156 килограмм, А. Н. Воронцова—3618 килограмм, мүн зооветинститудай һуралсалай туршалтын ажахын һаалишан нүхэр Максимова үнеэн бүриһөө 5674 килограмм һү һаагаа.

Һүнэй-товарна фермэнүүдэй һаалишад нютагай ба һайжаруулагдаһан үүлтэрэй үнеэдһээ һү ехээр һаагаа. Жэшээнь, Прибайкальска аймагай һаалишан З. И. Темникова үнеэн бүриһөө 2452 килограмм, Кударын аймагай һаалишан Д. И. Цынгунова—2331 килограмм, Торичн аймагай һаалишан Г. Б. Дондокова—2276 килограмм һү һаагаа.

Урда жэлнүүдтэ орходоо олон колхозууд, бүхэли аймагууд малые бэлшээн таргалуулха, илангаяа гахай шахан таргалуулха хүдэлмэри һайнаар эмхидхээ. Энээнэй ашаар мяхан нилээдгүй абтаа. Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоз тарянай 100 гектар бүхэндэ 4 центнер гахайн мяха абаа, 130 килограмм татадаг 222 гахай гүрэндэ тушаагаа. Гахайн фермэнүүдэй зарим хүдэлмэрилэгшэд гахайнуудые шахан таргалуулха ба поршоонхонуудые тэжээхэ талаар ехэ амжалта түйлаа. Тарбагатайн аймагай «Победа» колхозой гахайшан, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр П. И. Григорьева эхэ гахай бүхэнһөө 14 поршоонхо абажа түлжүүлээ, толгой бүриин 117 килограмм татадаг 50 гахай шахан таргалуулаа.

Республикын колхозуудай шубуунай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд советскэ зоотехническэ наукын ба түрүү дүй дүршэлэй түйлалтые хэрэглэн, тахяаһаа олон үндэгэ абадаг болоһон ба тахяануудые олошоруулһан байна. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шубуушан нүхэр Д. М. Суворова тахяа бүхэнһөө 65 үндэгэ, Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхозой шубуушан М. Д. Малых тахяа бүхэнһөө 70 үндэгэ абаха түсэбтэй аад, 72-ые абаа.

Колхозууд болон совхозуудта энэ жэлдэ орооһо таряа ехээр ургуулжа абахын тулада, малажалдаа тэжээлэй база байгуулхын тулада эршэтэйгээр тэмсэнэ. Сагай уларилай муушагшье байгаа һаань, олон аймагууд болон колхозууд түрүү аргые—гүнзэгытөөр хахалалга, хэрээһэлүүлэн, нарин рядтайгаар, мүн квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэһэнэй ашаар орооһото, техническэ болон тэжээлэй культурануудай һайн ургаса ургуулаа.

Зэдын аймагай колхозууд хэдэн зуун, мянган гектар шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаһанай ашаар орооһо таряа 1,4 дахин ехээр абаа. Түнхэнэй аймагай колхозууд гектар бүриһөө 11,6 центнер шэнииисэ абаа, тиихэдэ Калининай нэрэмжэтэ колхоздо гектар бүриһөө 12,9 центнер орооһото культурануудай ургаса абтаа. Түнхэнэй аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай бригадын бригадир А. И. Попов 272 гектар газарай га бүриһөө 17,0 центнер орооһото культурануудай ургаса абаа, тиихэдэ 545 гектарай га бүриһөө 15,4 центнер ургаса абаа. Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир А. А. Вторушин 3419 га газарай гектар бүриһөө 12,5 центнер, тиихэдэ 103 гектарай га бүриһөө 18,7 центнер ургаса абаа. Мүн энэ колхозой огородой бригадын бригадир, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Е. Г. Орлова 5 гектарай га бүриһөө 453 центнер капуста абаа.

Олон колхозууд кукурузын һайн ургаса абаһан байна.

Кабанскын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой звеньевой А. П. Трусов 16 гектар газарһаа га бүриин 356 центнер, тиихэдэ 5 гектар газарһаа—500 центнер кукурузын эшэ набшаһа абаа. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой звеньевой Ф. Антонов 7 гектар газарай га бүриһөө 500 центнер кукурузын эшэ набшаһа абаа. Мүн Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой туршалга хэгшэ нүхэр Г. Д. Пепеляев ехэ амжалта түйлаа. Энэ нүхэр зарим участогуудһаа 400-һаа 1500 центнер хүрэтэр кукурузын эшэ набшаһа абаа.

Республикын машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэри зарим тэды һайжаржа хүдөө ажахын продуктнуудые абалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһалаа. Энэ жэлдэ республикын олонхи МТС-үүд машинно-тракторна паркые һайнаар ашагладаг болоо, энээнэй ашаар Темлюйскэ МТС условно трактор бүхэнөөр 792 гектар, Сэлэнгын МТС—727,4 гектар, Кабанскын МТС—702,2 гектар элдүүрилээ.

Техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг хэдэн олон механизаторнууд-мастернууд бии болоо. Тэдэнэй тоодо трактористнууд Кобелев (Түнхэнэй МТС), Филиппов (Ново-Брянска МТС), Гомзяков (Иволгын МТС), Сандылыков (Хэжэнгын МТС). болон бусад ороно.

Республикын суута комбайнернууд нүхэр Ковалевский «С-6» комбайнаар сезон соо 920 гектар, нүхэр Плюснин, нүхэр Сумской гэгшэд тус тустаа мянга гаран гектар таряа хуряагаа. Түнхэнэй МТС-эй комбайнер нүхэр С. М. Очиров 738 гектар таряа хадаһан ба сезон соо 5564 центнер таряа сохиһон, Ехэ Кударын МТС-эй нүхэр И. Н. Жарников 624 га хадажа, 5024 центнер таряа сохёо.

Манай колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ хизааргүй ехэ арга боломжотой байна гэжэ түрүү бригаданууд, колхозуудай фермэнүүд болон МТС-үүдэй, мүн тэрэшэлэн зарим түрүү таряашад, малшад болон механизаторнуудай дүй дүршэл харуулна.

Гэхэтэй хамта эдэ бүхы ехэ арга боломжонууд тон муугаар хэрэглэгдэнэ. Энээнэй гэмээр гээгдэнги колхозууд манда үшөө олон, тэдээнэй ниитын ажахы муугаар хүгжэнэ, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ бага продукци абана, тиихэдэ зарим һалбаринууд бүришье задагай зайдан байдалтай.

Колхозуудай хэмжээ-ябуулганууд соо хараалагдаһанда орходоо 1955 ондо эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 3,3 центнер һүн багаар абтаа, тиигэжэ республикын колхозууд хэмжээ-ябуулганууд соо хараалагшада орходоо 8 мянган тонно һү багаар абаа. Тиихэдэ оройдоо 6 аймагууд һү һааха түсэбөө дүүргээ. Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд һү һааха түсэбөө оройдоо 65,5 процент, Заиграйн ба Кударын аймагуудай колхозууд—70—72 процент дүүргээ. Зэдын, Кяхтын ба Бичурын аймагууд эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ эгээл бага һү абаа.

Энэ жэлдэ мяха абаха түсэбөө нэгэшье аймаг дүүргээгүй. Заиграйн, Кударын, Кяхтын, Хэжэнгын, Мухаршэбэрэй, Торийн ба Прибайкальска аймагуудта нёдондо жэлэйхидэ орходоо бага мяхан абтаа.

Бичурын, Заиграйн ба Кударын аймагууд ноохо абаха түсэбөө мүн дүүргэжэ шадаагүй. 1954 онтой сасуулбал, республикын 6 аймагууд ноохо абалгаяа бага болгоо. Племенной хониной Боргойн совхоздо мүн ноохо абаха түсэб дүүргэгдээгүй.

Тэрэшэлэн үндэгэ абаха, шубуунай тоо толгой олошоруулгаар хараалһан хэмжээ-ябуулга дүүргэгдээгүй.

Тэжээлэй база байгуулаагүй байһан ушар хадаа малай ашаг шэмын бага байһанай нэгэ гол шалтагаануудай нэгэн болоно. Тэдэ олон колхозуудта агротехникын заабарине сахингүйгөөр кукурузын тарилга хэһэн байгаа, квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэгдээгүй, ургасын хойноһоо механизированнэ элдүүрилгэ хэхэ хэрэгтэ энэнь ехэ бэрхэшээл тохёолдуулһан байна. Энээнэй гэмээр зарим колхозуудта тус культурын тон муу ургаса абтаа юм. Колхозууд болон совхозууд сабшалангай ба бэлшээриин газарай хойноһоо харууһалха хүдэлмэри мүртэйгөөр эмхидхэнэгүй. Энээнэй гэмээр тэжээл бэлэдхэхэ түсэб тэрэшэлэн дүүргэгдэнэгүй.

Республикын олон колхозууд жэлһээ жэлдэ орооһото культуранууд, овощиин, хартаабхын муу ургаса абана. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, советскэ наука ба түрүүшүүлэй дүй дүршэлэй түйлалта колхозой үйлэдбэридэ тон муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Ургасын хойноһоо харууһан муугаар эмхидхэгдэнэ.

Зарим МТС-үүдэй машинно-тракторна парк хангалтагүйгөөр ашаглагдана. Торийн МТС трактор бүхэнөөр оройдоо 350 га элдүүрилээ. Мүн Бага-Куналейн, Сосновско, Хонхолойн болон Иволгын МТС-үүд тракторагаар бага юумэ бүтээгээ.

Олонхи машинно-тракторна станцинууд тарянай ургаса дээшэлүүлхын, малай ашаг шэмэ бүхы хэмжээгээр ехэдхэхын, тоо толгойень олошоруулхын түлөө мууса тэмсэнэ. Колхозуудта тэжээлэй база байгуулха, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилха талаар зарим МТС-үүдтэ хэмжээн абтанагүй.

Республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ бии байһан ехэ дутагдалнууд юу харуулнаб гэхэдэ, малажалые, тарянажалые эрид шууд дэбжээхэ тухай, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абадаг болохо тухай партиин табиһан зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы арга боломжоёо бидэнэр, колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үшөө мууса ашагланабди.

Бидэнэрэй урда табигдаһан ехэшье, бэрхэшээлтэйшье зорилгые тон һайнаар ойлгонобди. Тэдэ энэ зорилгые бидэнэр дүүргэжэ шадахабди. Энээнииие дүүргэжэ шадаха байһыемнай түрүүшүүлэй дүй дүршэл, тэдээнэй дүршэлдэ һуража, хүдэлмэридөө шэнэ амжалта түйлахые хүсэдэг манай эрмэлзэлгэ гэршэлнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тулада манай орон дотор социалистическэ мүрысөөн улам түргэнөөр дэлгэрнэ. Бүгэдэарадай энэ мүрысөөндэ оролсожо, бидэнэр, республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, манай жэшээгээр хүдэлмэрилхыень республикын бүхы колхознигуудта, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ хандананабди.

Нүхэд малшад!

Ниитын малажалые түргэнөөр дэбжээхын түлөө, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын, малай үүлтэр һайжаруулхын түлөө тэмсэе, малажалаа республикын хүдөө ажахын ашаг ехэтэй һалбари болгое. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 13 центнер мяха абая, тэрэ тоодо тарянай 100 гектар бүхэндэ 13 центнерһээ бага бэшэ гахайн мяха абая. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ колхозуудта 40 центнер, совхозуудта 45 центнер һү абая. Республика дотороо дунда зэргээр үнеэн бүхэнһөө 1200 литрһээ бага бэшэ, тиихэдэ племенной фермэнүүдтэ—2500 литр һү һаая, тэрэ тоодо Прибайкальска аймагта—2200 литр, Түнхэнэй, Тарбагатайн, Иволгын, Байкало-Кударын, Кабанскын, Сэлэнгын, Яруунын, Хойто-Байгалай аймагуудта—1400—1600 литр; Баргажанай, Хэжэнгын, Мухаршэбэрэй, Бичурын, Кударын, Кяхтын, Хоринн, Зэдын, Курумканай, Заиграйн ба Баунтын аймагуудта—1100—1300 литр, Закаменай, Торийн аймагуудта—800—900 литр һү һааха. Хонин бүриһөө 2,5 килограммһаа бага бэшэ ноохо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 85 килограмм хүрэтэр ноохо абая.

Эхэ малай һубайрха ябадалые бүримүһэн усадхая. 100 үнеэн бүхэнһөө 95 тугал абая, тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ аргa үргэнөөр хэрэглэе. 100 эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абая. 1956—1957 онуудта бүхы эхэ хонидой 75 процентые үбэл, хабар, зун хурьгалуулдаг болое, хонидой тоо толгой 25 процентээр олошоруулая. Эхэ гахай бүхэнһөө 10—12 поршоонхо абажа томо болгое.

Тахяа бүхэнһөө 80 үндэгэнһөө үсөөн бэшые абадаг болое.

Нүхэд колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Малажалдахи эгээл харюусалгатай үе ерэбэ. Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр, хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ зорилго манай урда табигдана. Үбэлдөө малые үхүүлхэгүйн, ашаг шэмыень доошолуулхагүйн тулада бүхы хүсэеэ, дүй дүршэлөө зорюулая.

Тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудай хүдэлмэрилэгшэд, луговодууд!

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулга ниитын малай ашаг шэмые саашань дээшэлүүлхэ, тоо толгойень олошоруулха шухала нүхэсэл мүн болоно. Энэ зорилгые шиидхэхэ хэрэг ехэнхидээ таанадай хүдэлмэриһөө дулдыдаха байна. Бидэнэр нимэ уряатайгаар таанадта хандаха байнабди: эгээл үнэтэ тэжээлэй, орооһото культура болохо кукурузые зоримгойгоор тарижа ургуулдаг бологты. 1956 ондо 80 мянган гектар хүрэтэр кукурузын тарилга үргэдхэе!

Колхоз бүхэндэ сабшалангай болон бэлшээриин газарые һайжаруулагты, үргэдхэгты, республикын суута луговодуудай дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлэгты!

1956 ондо кукурузын эдеэшэнтэһэн буурсагые ехээр абая, гектар бүриһөө 200 центнерһээ бага бэшэ кукурузын эшэ набшаһа абая, сабшалангай газарһаа гектар бүриин 15 центнер, зелёнкын 30 центнер ургаса, тэжээлэй корнеплодуудай 300 центнерһээ бага бэшэ ургаса абая. 1956 ондо үнеэн бүхэндэ 6 тонноһоо бага бэшэ силос дарая.

Нүхэд механизаторнууд!

Колхозно үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые дэбжээхэ гол шухала хүсэн МТС-үүд гээшэ! Газартаряалангай культурые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлэгты, 1956 ондо 60 мянган гектарһаа бага бэшэ шэнэ газар ашаглаха зорилгоор модо, бургааһа боролжоһоо шэнэ газарые сэбэрлэгты. Тракторнуудые, комбайнуудые болон хүдөө ажахын бүхы машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг ороной түрүү МТС-үүдэй, суута механизаторнуудай дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэгты. 1956 ондо условно трактор бүхэнөөр 600 гектарһаа бага бэшэ зөөлэн хахалалга хэгты, комбайн бүхэнөөр сезон соо 400 гектарһаа бага бэшэ ургаса хуряагты. Малажалай продуктнуудые ехээр абадаг болохо тэмсэлдэнь малшадта ехээр туһалдаг болое, сабшалангай газар һайжаруулгаар хэгдэхэ хүдэлмэрние саг соонь, хүсэдөөр дүүргэе, 1956 ондо кукурузын бүхы тарилгые квадратно-гнездовой аргаар хэжэ, газарые хэрээһэлүүлэн элдүүрилэе, механизмын хүсөөр хуряалга хэе. Фермэнүүдтэ бии байһан бүхы түхеэрэлгэнүүдые тодхожо, зүбөөр, һайнаар ашаглая.

Барилгын бригадануудай хүдэлмэрилэгшэд! Малдаа байрануудые түргэнөөр, һайнаар, бүхөөр баригты, 1956 ондо ниитынгээ бүхы малые дулаан, һайн байрануудаар хангая. Овощь, хартаабха хадагалха хранилищинуудые, тарянай складуудые: хушалтатай тогуудые, теплична комбинадуудые, колхознигуудай байха гэрнүүдые болон бусад байрануудые бариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулая.

Тарянажалай ба овощиин ажахын хүдэлмэрилэгшэд!

Орооһо тарянай ажахы хүдөө ажахын бүхы үйлэдбэриин үндэһэ һуури мүн. Орооһото культурануудай тарилгын гектарһаа 100 пүүдэй ургаса абахын түлөө, кукурузын баян ургасын түлөө тэмсэе. Һаяын үдэрнүүдтэ орооһото культурануудай үрэһые хаажа дүүргэд, тарилгын кондицида хүргэхэбди, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ хүдэлмэри үргэнөөр эмхидхэхэбди. Орооһото культурануудай тарилтые агротехническэ эрхим болзорто тарихабди, имагтал түрүү аргаар хэрээһэлүүлэн ба нарин рядна аргаар тарилга хэхэбди.

Овощь болон хартаабха тариха талмайе үргэдхэе, овощь болон хартаабхые тарижа ургуулхадаа механизаци үргэнөөр хэрэглэе. Парниково тепличнэ ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэбди. 1956 ондо гектар бүриһөө 120 центнерһээ бага бэшэ овощиин, 130 центнер хартаабхын ургаса абаябди.

Нүхэд колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Уһалагдадаг тариалангай ба сабшалангай газар үргэдхэгты. Урдань орхигдоһон уһалууриин системэнүүдые заһабарилан һэргээе, шэнэ барилга хэжэ уһалдаг газарай талмайе хоёр дахин үргэдхэе.

Нүхэд хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Наукын ба түрүү дүй дүршэлэй түйлалтые колхозно болон совхозно үйлэдбэридэ зоримгойгоор, ороллосотойгоор нэбтэрүүлэгты. Колхозуудай ниитын ажахые бүхы хэмжээгээр бэхижүүлэгты.

Бурят-Монголой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Бидэнэр, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, КПСС-эй XX съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумээр табигдаһан зорилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ дура зоригтой байжа, Читын областиин таряашад, малшадые болон механизаторнуудые социалистическэ мүрысөөндэ уринабди.

Хүндэтэ нүхэд!

Бидэнэрэй урда ехэ зорилто табигданхай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ ехэ уялгануудые абаабди. Республикын хүдөө ажахые дэбжээхэ гэһэн манай хүсэл оролдолго, манай үгэһэн үгэ хүдөөгэй бүхы ажалшадаар дэмжэгдэхэ, һайшаагдаха байха гэжэ бидэнэр бүхөөр найданабди.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе, хүдөө ажахые эрид дэбжээе, гүрэндөө ноохо, һү, мяха, үндэгэ, таряа ехээр үгэе!

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, баталан абтаба.

Улан-Удын мяха-консервнэ комбинадай колбасна заводой хүдэлмэришэн Варвара Алексеевна Буга КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ үдэрэйнгөө даалгабарине 150 процент дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, тэрэнээ эрхимээр бэелүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Буга сонгоогдоһон мяха хайрсаглажа байна.

А. Мантаевай фото.

Мяха-консервын комбинадта

ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

Комбинадай завкомой шиидхэбэреэр мал үүсэлэлгын заводой коллективтэ дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба. Энэ заводой коллектив мяха, өөхэ, гэдэһэ дотор буйлуулха жэлэйнгээ даалгабарине сүм дүүргээ. Тиин завод ноябриин 3-һаа эхилэн 1956 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

КОМСОМОЛЬСКО-ЗАЛУУШУУЛАЙ БРИГАДАНУУД АЖАЛАЙ ВАХТАДА ЖАГСАБА

Түрэл партиингаа XX съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө комсомольско-залуушуулай 9 бригада ажалай вахтада жагсаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Мүрысөөндэ Галина Дубовик гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада түрүүлжэ ябана. Энэ бригадын гэшүүд ажалайнгаа эршые үдэр ерэхэ тудам шангадхана, үйлэдбэрилдэг продукциингаа шанарые улам һайжаруулна. Бригадын түрүүшүүл Галина Ушакова, Лена Горбунова, Ульяна Овчинникова гэгшэд ажалайнгаа бүтээсые 1,7 дахин дээшэлүүлээ, үйлэдбэрилһэн продукциингаа шанарые эрид һайжаруулаа. Галина Дубовигай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүдэй нэрэ обог цехын Хүндэлэлэй доскада бэшээтэй байдаг.

—Энэ түрүү бригадатай мүрысэдэг Клавдия Сажинагай бригада мүн лэ ажалай һайн амжалта түйладаг юм,—гэжэ колбасна заводой комсомольско организациин бюрогой гэшүүн нүхэр Красильникова хөөрэнэ.

Н. Святогор.

Нютаг бүриин һонин

✪ Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлени 1955 ондо түсэбһөө гадуур һү һааһан һаалишадта, ноохо хайшалһан хонишодто ба бусад түрүү малшадта нэмэлтэ түлбэри хубааба. Племенной гүүртын һаалишан М. Чимитова түсэбһөө үлүү һааһан 4000 литр һүнэйнгөө 15 процентые гэхэ гү, али 803 литр һү нэмэлтэ түлбэри абаба. Хонишон Д. Цыбикова 9 толгой хурьга, малшан Д. Ванзатов нэгэ тугал, хонишон П. Дугаров 22 килограмм ноохо абаһан байна.

✪ Хэжэнгын аймпотребсоюз малшадта зорюулан автолавка эмхидхэбэ. Энэ автолавкын наймаалагша нүхэр Батуева түрүүшын үдэр Сталинай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай холын малшадта худалдаа наймаатайгаар ошожо, 15 гүүртэнүүдтэ ябаһан байна.

✪ Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой нүхэр Рыжаковай хүтэлбэрилдэг гүүртэ ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ һү ехээр һааба. Эндэхи һаалишад түсэбэй ёһоор үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха байгаа һаа, 2062 литр һааһан байна.

✪ Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Д. Цыбиков хони үсхэбэрилгэ дээрэ 20-ёод жэлдэ хүдэлмэрилжэ, ехэхэн дүй дүршэлтэй болонхой. Энэ нүхэр 1954 ондо эрхим амжалта түйлаһанайнгаа түлөө Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаһан юм. Нүхэр Цыбиков 1955 ондо 800 хони харууһалха зуураа, нэгэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулаа. Тэрэнэйгээ түлөө 5 хони нэмэлтэ түлбэри абаба.

✪ Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэд Жалцанов, Галсанов гэгшэдэй түрүү гүүртэнүүдтэ Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад ошожо, дүй дүршэлөө андалдан абалсаба.

Австрийска парламентска делегаци Москвада ерэбэ

СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар австрийска парламентска делегаци Федеральна Соведэй Түрүүлэгшэ А. Фриш түрүүтэйгээр ноябриин 20-до Москвада ерээ. Национальна Соведэй депутадууд Э. Айгнер, К. Чернец, Э. Фишер, Ф. Флосман, И. Грисиер, А. Малета, Р. Мархнер, Ф. Принке, О. Пробст, В. Рейман, Р. Рот, Р. Шейх, Ф. Штробль, Федеральна Соведэй депутадууд А. Душек, Ф. Эккерт, И. Пфаллер гэгшэдһээ делегаци бүридэнэ. Парламентска директор Р. Розички делегацитай хамта мүн лэ ерэлсээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо П. Т. Комаров, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Министрнүүд: В. П. Елютин, Е. С. Новоселов, Н. И. Строфинот, Г. С. Хламов, З. А. Шашков, СССР-эй Министрнүүдэй орлогшонор: В. А. Зорин, И. Ф. Семичастнов, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд: С. Джумаев, Т. М. Зуева, А. Е. Петрушев, А. С. Яковлев, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд: И. Н. Зимин, Л. М. Соловьев, П. М. Трухин, ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо С. М. Бутусов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Канцеляриин начальник Н. К. Козлов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой начальник Г. И. Фомин, СССР-эй МИД-эй европейскэ гурбадахи таһагые даагша С. Г. Лапин, Москвагай ажалшадай олон тоото түлөөлэгшэд, журналистнууд, Австриин болон Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн, Внуковска аэродром дээрэ айлшадые угтаа.

Австриһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Н. Бишофф болон посольствын хүдэлмэрилэгшэд парламентска делегациие мүн лэ угталсаа.

... 19 часта самолёт бууба. Аэродром дээрэ сугларагшад делегациие хани ёһоор амаршална. Москвагай пионернууд айлшадта баглаа сэсэгүүдые барюулна.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков австрийска парламентын депутадуудта хандан тобшо үгэ хэлээ:

Господин түрүүлэгшэ!

Господин депутадууд!

Советскэ Союзай столица — Москвада ерэһэнтэйтнай дашарамдуулан Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй зүгһөө Таанадые амаршалнаб.

Гүрэнэй договорой баталагдаһанай ашаар хүсэд бэеэ даанхай болоһон австрийска арадай түлөөлэгшэд боложо Таанадай ерэһэндэ бидэнэр ехэ баясанабди.

Таанадай Советскэ Союзда ерэлгэ манай арадуудай хоорондо тогтоогдоһон үнэн зүрхэнэй хани харилсаа бэхижүүлгэдэ туһалха байһаниинь сохомтой.

Советскэ гражданинуудай ажабайдалтай болон амгалан ажалтай танилсаад байхадаа, австрийска арадтай, мүн баганууд ба ехэнүүд бүхы арадуудтай хани барисаатайгаар ба эбтэйгээр ажабайхые тэдэнэр ехээр эрмэлзэдэг гэжэ Таанад үнэншэхэ байхат.

Айлшалыт хүндэтэ айлшад!

Австрийска парламентска делегациие толгойлогшо А. Фриш харюугай үгэ хэлээ:

Господин Түрүүлэгшэ, минии хүндэтэ ханинар!

Советскэ Союзда ерэхые Советскэ Правительствын урилһан уряал бидэнэй сэдьхэл зүрхые хүдэлгөө. Юундэ иимэ уряал хэгдэһыень мэдэхэдээ бидэнэр илангаяа ехээр баясаабди. Австрийска баород арадуудай хоорондо хани харилсаа хүгжөөхэ зорилгоор энэ уряал хэгдэһэн байна. Маанадай хоорондохи харилсаанай муу байһан үеын түүхэдэ үзэгдэһэн ушарые һанаад үзэхэдэ гэмшэлтэй юм. Түүхэдэ иимэ ушар тохёолдодог байна бшуу. Золтой һайн эб найрамдал тогтоохо замдахи бүхы һаад бэрхэшээлнүүдые бидэнэрэй зайсуулжа шадаха болоод байһан үеые түүхын хүгжэлтэдэ урагшатай ушар болоно гэжэ тооложо шадаха байнабди. Энэ уряал ба маанадай эндэ ерэлгэ хадаа бидэнэй бултадаа хүсэжэ байһан хүсэл эрмэлзэлгые бэелүүлхэ зорилгоор даб дээрэ хэгдэжэ байһан хүдэлмэри гэжэ бидэнэр тоолонобди. Манай хоёр арадай хоорондоо эбтэй һайнаар ажабайхын тулада манай арадта амгалан тайбан байдалые, мүн танай арадта амгалан тайбан байдалые хүсэдэг байнабди.

Мүнөө үглөөгүүр бидэнэрэй Венэһээ ниидэн гарахада наратай һайн гайхамшагта үглөөгүүр байгаа һэн. Манай аяншалга тон аятай байгаа. Гэбэшье, холын дайдые харахадамнай зарим ушарта үүлэнүүд һаад хэдэг байгаа. Львовто болон Киевтэ советскэ хүнүүдэй болон засагай түлөөлэгшэдэй бидэниие амаршалхадань бүришье ехээр баясаһан байгаабди. Тэдэнэр ёһын тулада бэшэ, харин үнэн зүрхэнһөө бидэндэ хандан амаршалһан байна. Бидэнэр, австрийцууд хани ёһоной ба үнэн зүрхэнэй мэдэрэлтэйгээр эндэ ерээбди гэжэ хүндэтэ эхэнэрнүүд ба господанууд таанадые, засагай түлөөлэгшэд таанадые найдуулхыемни зүбшөөгыт.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Венгридэ ошоод байна

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов түрүүтэйгээр Венгридэ ошоод байһан СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Урда Венгриин экономическа ба культурна центр болоогшо Сегед городой ажабайдалтай ноябриин 18-най үдэр үдын урда тээ танилсаа.

Тусхайлбал, гүрэнэй медицинскэ институтда делегаци орожо, институтда хэгдэжэ байһан научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри тухай микробиологиин кафедрые хүтэлбэрилэгшэ, Кошутын нэрэмжэтэ шангай лауреат профессор Дьердь Ивановичын хөөрөөе һонирхон шагнаа.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци хадаа Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшэ Шандор Ронаи, Венгерскэ ажалшадай партиин ЦК-гэй секретарь Бел Вег, Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Йожеф Надь-Ишток, Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй секретарь Иван Дарабош гэгшэдтэй хамта Венгриин гүрэнэй томо ажахынуудай нэгэн бологшо Мезэхедьеш (Бекеш область) гэжэ малажал эрхилдэг гүрэнэй ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ ноябриин 18-най үдэр үдын хойто тээ айлшалаа.

1955 оной Бүхэвенгерскэ хүдөө ажахын выставкэһээ шан абаһан сэбэр үүлтэрэй элдэб морид госхозой манеж дээрэ делегациин гэшүүдтэ харуулагдаһан байна.

***

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци орон соогуур аяншалгаяа үргэлжэлүүлжэ, ноябриин 20-до Баболна гэжэ гүрэнэй ажахыда (Комаром область) хүрөө. Һүтэй үнеэдые, гахайнууд болон арабска үүлтэрэй моридые үсхэбэрилгэтэй делегациин гэшүүд тэндэ танилсаһан байна. Бана тосхондохи «Свободная земля» гэжэ үйлэдбэриин кооперативта делегаци мүн лэ хүрөө.

Дорогско нүүрһэнэй бассейнын шахтёрнуудта делегациин гэшүүд айлшалжа ошоһон байна. Шахтёрнууд айлшадые халуунаар амаршалһан ба советскэ шахтёрнуудта амар мэндые хүргэхыень делегациин гэшүүдые гуйһан байна.

Дьер-Шопрон областиин захиргаанай центр бологшо Дьер городто СССР-эй Верховно Соведэй делегаци ноябриин 20-ной үдэшэ ерээ. Дьер городто делегациин гэшүүд городской Соведэй болон Венгерскэ ажалшадай партиин областной комитедэй хүтэлбэрилэгшэдтэй хани ёһоор хөөрэлдөө. Тэдэнэр социалистическэ байгуулалтада туйлаһан амжалтанууд тухайгаа айлшадтаа хөөрэжэ үгөө.

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин орон соогуур аяншалхадань Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшэ Шандор Ронаи, Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Йожеф Надь-Ишток, Венгерскэ Арадай Республикын Президиумэй секретарь Иван Дарабош тэдэнтэй хамта ябалсаа.

(ТАСС).

СССР-эй Агаарай гражданска флодой главна управлениин ба „Бритиш Юропиен Эйруэйс" гэжэ английска авиакомпаниин хоорондо хэлсээн баталагдаба

Хани ёһоной оршон байдалда хэлсээнэй хэгдэһэнэй эсэстэ гражданска авиациин хэрэгүүдээр коммерческэ талаар харилсан ажаллаха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Агаарай гражданска флодой главна управлениин ба «Бритиш Юропиен Эйруэйс» гэжэ английска авиакомпаниин хоорондо 1955 оной ноябриин 19-дэ Москвада хэлсээн баталагдаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Агаарай гражданска флодой главна управлениин начальник авиациин маршал С. Ф. Жаворонков, «Бритиш Юропиен Эйруэйс» гэжэ авиакомпаниин правлениин Түрүүлэгшэ лорд Дуглас Киртлсайдский хэлсээндэ гар табяа. (ТАСС).

ООН-эй Генеральна Ассамблейн X сесси

ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференци зарлалгада бэлэдхэл хэхэ комитет байгуулха тухай США-гэй, Англиин, Канадын болон бусад оронуудай хамтаараа дурадхаһан резолюциин проектээр үгэ хэлэлгэ Генеральна Ассамблейн ноябриин 18-най үглөөнэй ба үдэрэй пленарна заседанинууд дээрэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Сириин, Египедэй болон Индиин делегацинууд резолюциин проектдэ хэдэн заһабаринуудые оруулхые дурадхаа. Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференци зарлалгада бэлэдхэл хэлтые комитет эрхилхэ юм гэжэ резолюциин проектээр хараалагдаһан байгаа. Харин, Сириин делегаци комитет хадаа конференцидэ бэлэдхэл хэхэгүй, харин Уставые шэнээр хаража үзэхэ шухала болоо гү, али үгы гү гэһэн асуудал хаража үзэхэ зэргэтэй гэһэн запабари оруулхые дурадхаһан байна.

Конференцидэ бэлэдхэл хэхэ комитет 8 гэшүүнһээ бүридэхэ ёһотой гэжэ проектээр хараалагдаһан байгаа. Тиихэдэ, Египедэй ба Индиин делегацинууд энэ комитедые 30 гэшүүдһээ байгуулжа, тэрээндэ Аргентина, Бельги, Канада, Индонези, Иран, Ливан, Либери, Мексикэ, Пакистан, Перу, Таиланд болон Югославиие нэмэжэ оруулха гэжэ дурадхаа.

Ассамблейн үглөөнэй заседани дээрэ Югославиин, Перугэй, Грециин, Польшын, Сириин ба Доминиканска Республикын түлөөлэгшэд үгэ хэлээ.

США-гэй, Англиин, Канадын болон бусад оронуудай дурадхаһан резолюциие Перугэй, Грециин ба Доминиканска Республикын түлөөлэгшэд дэмжэһэн байна.

ООН-эй арбан жэл соо байха үедэ олдоһон дүй дүршэл дээрэһээ хаража үзэхэдэ, Уставые хубилгаха ба Ассамблейн хүдэлмэрилхэ гуримые шэнээр хаража үзэхэ шухала бэшэ байһаниинь эли болоно гэжэ Югославиин түлөөлэгшэ Брилей мэдүүлээ.

Польско Арадай Республикын түлөөлэгшэ Нашковский ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхые буруушааха зуураа, Ассамблей хадаа Уставые шэнээр хаража үзэхэ тухай шиидхэбэри гаргаха ямаршье үндэһэ баримтагүй гэжэ мэдүүлээ.

Сириин түлөөлэгшэ Уставые шэнээр хаража үзэхые мүн лэ буруушаажа үгэ хэлээ.

Ассамблейн үдэрэй заседани дээрэ Шэнэ Зеландиин, Пакистанай, Мексикын, Чехословакиин, Аргентинын, Норвегиин, Украинска ССР-эй болон Индонезиин түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференцидэ бэлэдхэхэ тухай ба энэ зорилгоор тусхай комитет байгуулха тухай резолюциин проектые Шэнэ Зеландиин, Пакистанай, Мексикын, Аргентинын түлөөлэгшэд дэмжэһэн байна.

Чехословакиин делегат Носек, Норвегиин делегат Энген гэгшэд Уставые шэнээр хаража үзэхые буруушаагаа.

Удаань Украинска ССР-эй түлөөлэгшэ Л. Ф. Паламарчук үгэ хэлээ. Уставай гол дүримүүдые хубилгахын тулада тэрэниие шэнээр хаража үзэлгэ уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын түлөө саашадаа хэгдэхэ тэмсэлдэ имагтал бэрхэшээл тохёолдуулха, эб найрамдалые болон уласхоорондын аюулгүй байдалые хангаха үүргэеэ ООН-эй дүүргэлгэдэ һаад түбэг татаха байна гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ. ООН-до шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудал ООН-эй Уставай дутуутай дээрэһээ мүнөө хүрэтэр шиидхэгдээгүй байна гэһэн баталамжанууд ямаршье үндэһэ баримтагүй гэжэ Паламарчук заагаа. Шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудал шиидхэлгэ юундэ унжагайрнаб гэхэдэ, социально-экономическа ондоо системэдэ хабаададаг дээрэһээнь бүлэг оронуудые газаашалха политика зарим гүрэнүүд ябуулдаг байна гэжэ тэрэ хэлээ. Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада ямар нэгэн хэмжээ абаха шухала гэжэ Украинска ССР-эй делегаци тоолоожо шадахагүй байна. Зорилго юуб гэхэдэ, Уставай гол дүримүүдые шэнээр хаража үзэхэ бэшэ, харин мүнөөнэй Уставые хүтэлбэри болгон организациие бэхижүүлхын тулада ООН-эй гэшүүн гүрэнүүд бултадаа оролдолго гаргаха ёһотой гэжэ Паламарчук хэлээ.

Эгээн һүүлдэнь, Индонезиин түлөөлэгшэ Ханифах үгэ хэлэхэдээ, Уставые шэнээр хаража үзэлгэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида имагтал гай түбэг татаха байна гэжэ тэмдэглээ.

* * *

ООН-эй Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференци зарлалгада бэлэдхэл хэхэ тухай асуудалаар США-гэй, Англиин болон бусад зарим оронуудай хамтаараа дурадхаһан резолюциин проектые зүбшэн хэлсэлгэ Генеральна Ассамблейн ноябриин 19-нэй пленарна заседани дээрэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Коста-Рикын, Чилиин, Израилиин болон Венесуэлын түлөөлэгшэд үгэ хэлэхэдээ энэ резолюциие дэмжээ.

Уставые шэнээр хаража үзэхые болон дурадхагдаһан резолюциие буруушааажа үгэ хэлэхэ зуураа, ООН-эй Уставай гол дүримүүдые хубилгаха зорилгоор, тэрэниие шэнээр хаража үзэлгэ гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэлгые бэхижүүлгэдэ туһалхагүйһөө гадна, энэ зорилго туйлалгада бэрхэшээл тохёолдуулха һэн гэжэ Белорусска ССР-эй түлөөлэгшэ К. В. Киселев онсо тэмдэглээ. ООН-эй зорилго юуб гэхэдэ, мүнөө тэрэнэй Уставые шэнээр хаража үзэхэ бэшэ, харин эб найрамдалые болон уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхын тулада Уставай дүримүүдые бэелүүлхэ ябадал болоно гэжэ тэрэ хэлээ.

«Атомна үеын эхилээдүйдэ» баталан абтаһан тулададаа Устав хуушараа гэжэ хэлэһэн делегадуудта харюусаха зуураа, Киселев нигэжэ онсо тэмдэглээ. Эб найрамдалай болон арадуудай аюулгүй байдалай интересүүдтэ эсэргүүгээр атомна энергиин хэрэглэгдэжэ болохо байһан аюул хадаа Уставые шэнээр хаража үзэхые бэшэ, харин тэрэнэй гол дүримүүдые, хамагай түрүүндэ агууехэ гүрэнүүдэй нэгэн һаналтай байха тухай гуримые наринаар сахихые эринэ.

Уставые шэнээр хаража үзэхэ гэһэн һэдэлгэнүүд ООН-эй үрэ ехэтэйгээр ажаллахые ба уласхоорондын түгшүүрил һуларуулхые хүсэдэггүй тиимэ этэгээдүүдтэ имагтал туһалха байна гэжэ Белорусска ССР-эй түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Исландиин делегат Торс дурадхагдаһан резолюциие буруушаагаа. Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференци зарлаха гэһэн һэдэлгэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нэрэ хүндые имагтал һуларуулжа болохо байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада зарлагдаха конференци Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын бүхы гэшүүдэй нэгэн һанал туйлагдаһан, тиимэ таарамжатай зохид оршон байдалда үнгэргэгдэхэ бэзэ гэжэ найданаб гээд Египедэй түлөөлэгшэ Лютфи мэдүүлээ.

(ТАСС).

СССР-эй болон Бирманскэ Союзай хоорондохи худалдаа наймаанай-экономическа харилсаанууд тушаа

СССР-эй болон Бирманскэ Союзай хоорондо 1955 оной июлиин 1-дэ баталагдаһан Худалдаа наймаанай Хэлсээнэй ба Протоколой ёһоор эд бараа худалдан абахын тулада Хангалгын министр Бо Мин Гаунг түрүүтэйгээр ерэһэн Бирманскэ Правительственна мисси энэ оной октябриин 31-һээ ноябриин 18 хүрэтэр Москвада байгаа.

Бирманскэ Союзай гүрэнэй элдэб организацинуудай түлөөлэгшэд, тэрэ тоодо Шанска гүрэнэй Гэгээрэлэй министр У И Тип, эд бараа худалдан абаха талаар Бирмын Правительствын дэргэдэ байгуулагдаһан управлениин главна контролер У Сейн Хлайн, Кья Махатрей гэжэ гүрэнэй Правительствын парламентска секретарь Ситху У Сейн, Бирмын түмэр замай управлениин главна инженер-механик У Ионе Мо болон бусад харюусалгата тушаалта хүнүүд болон мэргэжэлтэд, хамта 18 хүн миссиин составта орожо ерэһэн байгаа.

Эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн мисси хадаа Бирмэһээ Советскэ Союзай худалдажа абаһан рисэй түлөөһэн болгон советскэ түхеэрэлгэнүүд, машинанууд болон бусад товарнуудые бүтээхэ захил хэхэ тухай СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министерствотэй, «Машиноэкспорт», «Технопромимпорт», «Станкоимпорт», «Промсырьеимпорт», «Разноэкспорт», «Разноимпорт», «Союзхимэкспорт» болон «Продинторг» гэжэ советскэ гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэлнүүдтэй хэлсээнүүдые хээ.

Советскэ талаһаа Гадаадын худалдаа наймаанай министр И. Кабанов, Гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо Х. Кузьмин, МВТ-гэй управленинүүдэй начальнигууд нүхэд Спандарьян, Малов, Трусов, Бахтов, ГУЭС-эй Управлениин начальник нүхэр Колыбалов, Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын болон Экономическа холбоо барисаа байтуулха хэрэгүүдые эрхилхэ главна управлениин харюусалгата бусад хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн советскэ гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэлнүүдэй түлөөлэгшэд хэлсээндэ хабаадалсаа.

Хэлсээнэй хани ёһоор, үгэеэ ойлголсолгын ба харилсан ажаллалгын оршон байдалда амжалтатайгаар дүүрэһэнэй ашаар, 20 миллион үлүүтэй түхэригтэ түхеэрэлгэнүүдые, машинанууд болон бусад товарнуудые, тэрэ тоодо ашаанай болон хүнгэн автомашинануудые, харгы зам заһаха машинануудые, насосуудые, компрессорнүүдые, трансформаторнуудые, хара металл, прокат, кабель, цемент, сульфат аммони болон бусад товарнуудые Советскэ Союзһаа Бирмадэ худалдаха тухай хэлсээнүүд эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн Правительственна миссиин ба советскэ гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэлнүүдэй хоорондо баталагдаһан байна.

Гадна, эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн правительственна миссидэ, 13 миллион шахуу түхэригтэ автомашинанууд, зарим түхэлэй түхеэрэлгэнүүд болон бусад товарнуудые нэмэжэ худалдаха тухай советскэ гадаадын худалдаа наймаанай нэгэдэлнүүд дурадхал оруулһан байна. Эд бараа худалдан абаха Бирманскэ миссиин хүсэһэнэй ёһоор, дурсагдаһан эд бараа худалдаха тухай хэлсээнүүд 1955 оной эсэс хүрэтэр Рангунда баталагдаха юм.

Эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн Правительственна миссиин хүсэлөөр хэдэ хэдэн промышленна предприятинуудые түхеэрхэдэ хэрэгтэй болохо бүхы зүйлнүүдые СССР-һээ Бирмадэ эльгээхэ тухай үгэеэ ойлголсолго Москвада болоһон хэлсээнүүдэй үедэ туйлагдаһан байха юм. Эдэ түхеэрэлгэнүүдые үгэхэ ба техническэ шухала туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээнүүд миссиин хүсэһэнэй ёһоор ойрын хоёр—гурбан һарын турша соо Бирмадэ баталагдаха байна.

Эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн Правительственна мисси Москвада байха үедөө Ленин—Сталинай мавзолейдэ ороо, энэ оной ноябриин 7-до парад болон демонстрациин болоходо Улаан талмай дээрэ байлсаа, Кремлиие хараа, Москвагай үзэсхэлэн һайхан юумэнүүдтэй танилсаа, столицын театрнууд болон музейнүүдтэ ороо.

Москва городой хэдэн промышленна предприятинуудые, тусхайлбал, «Красный пролетарий», «Мэскабель» гэжэ заводуудые, трансформаторна заводые болон бусадые эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн Правительственна миссиин гэшүүд хараа. Тэрэшэлэн Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ болон Бүхэсоюзна барилгын саг үргэлжын выставкэдэ орожо хараһан байна.

Гадаадын худалдаа наймаанай министерствотэй болон советскэ гадаадын худалдаа наймаанай организацинуудтай эд бараа худалдан абахын тулада Бирманскэ Союзһаа ерэһэн Правительственна миссиин хэлсээ хэжэ, советскэ түхеэрэлгэнүүдые, машинанууд болон бусад товарнуудые Бирмадэ худалдаха тухай хэлсээнүүдые баталһан ябадал тэгшэ эрхэдэ ба бэе бэедээ ашагтай туһатай байлгада үндэһэлэн СССР-эй болон Бирманскэ Союзай хоорондо худалдаа наймаанай-экономическа холбоо барисаа саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха байна.

Советскэ хэдэн геологууд Индидэ ерэбэ

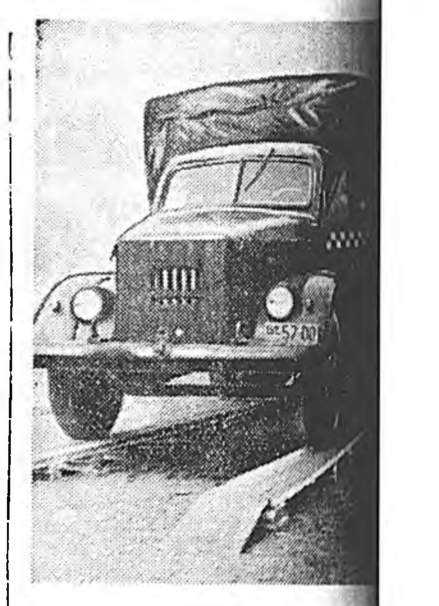
«Хиндустан стандард» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, советскэ хэдэн мэргэжэлтэд ноябриин 18-да Делидэ ерээ. Ороной нефтяной ресурснуудые бэдэрэн олохо тухай асуудалаар тэдэнэр Индиин правительствода зүбшэл үгэхэ байна.

(ТАСС).

Хатоямын кабинет тушаалһаа бууба

ЛОНДОН, ноябриин 21. (ТАСС). Кабинедэй тушаалһаа бууһан тухай Японииин премьер-министр Хатояма мүнөөдэр мэдээсээ. Ноябриин 15-да либеральна ба демократическа партинуудай нэгэдэһэнһээ уламжалан министерскэ тушаалнуудые шэнээр хубаарилха хэрэгтэй болоһон дээрэһээ кабинет тушаалһаа буугаа гэжэ Рейтер агентствын корреспондент Токиоһоо дамжуулна.

Парламентын онсо сесси дээрэ Японииин шэнэ правительство байгуулагдаха юм. Энэ сессинь ноябриин 22-то зарлагдаа.

ДОСААФ-эй республиканска ко[...] автомашина жолоодогшодой шадаба[...] шалгаха мүрысөө үнгэргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ГАЗ-51» хэр[...] ашаанай машина мүрысөөндэ [...] ябана. С. Доржиевай фото.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО[...]

СССР-эй арадай ажахые һэргэ[...] бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэн[...] гурбадахи урьһаламжа

1955 оной ноябриин 13-да Моск[...] городто болоһон үнеэнь түлэхэ 3-дахи тиражай

ШАЛГАЛТЫН ТАБЛИ[...]

Урьһаламжын разряд бүхэнэй б[...] 50 номерой (№ 01-һээ № 50 хүрт[...] аад, доро дурсагдаһан серинүү[...] облигацинуудай үнэнь түлэгдэхэ б[...]

Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№
040008	043865	047676	051729
040075	043879	047743	051734
040083	043900	047747	051802
040200	043930	047754	051808
040218	013935	047791	051839
040250	043995	047819	051876
040296	044086	047850	051908
040304	044097	047880	051951
040337	044100	047887	051959
040390	044104	047904	051961
040391	044183	047953	052091
040433	044195	048088	052148
040440	044260	048247	052178
040457	044292	048402	052193
040488	044299	048414	052245
040504	044348	048434	052279
040572	044364	048449	052322
040624	044367	048486	052344
040637	044410	048505	052523
040662	044420	048625	052561
040674	044482	048660	052649
040689	044488	048694	052733
040715	044522	048722	052736
040720	044525	048723	052762
040749	044563	048727	052841
040783	044576	048729	052931
040831	044588	048936	052970
040832	044592	048943	052987
040843	044656	048956	053003
040900	044685	048992	053033
040910	044687	049025	053104
040953	044797	049033	053297
040958	044809	049059	053391
041041	044867	049089	053470
041059	044878	049104	053537
041090	044912	049135	053540
041205	044921	049169	053542
041211	044954	049237	053559
041215	045060	049242	053604
041285	045208	049307	053640
041317	045217	049315	053655
041391	045288	049405	053809
041441	045294	049485	053843
011517	045324	049545	053847
041532	045325	049568	053862
041558	045338	049690	053889
041589	045364	049727	053917
041666	045392	049758	053921
041695	045465	049779	053925
041711	045504	049794	053927
041789	045576	049812	053961
011820	045665	049856	053972
041862	045702	049868	054038
041922	045729	049900	054073
041987	045735	049913	054106
042059	045738	049919	054113
042073	045791	049940	054141
042074	045847	050074	054242
042109	045848	050115	054416
042125	045863	050131	054475
042171	045964	050146	054497
042316	045986	050207	054529
042441	046004	050251	054552
042443	046006	050269	054568
042447	046013	050297	054656
042465	046076	050308	054705
042503	046129	050355	054715
042555	046191	050426	054749
042618	046197	050434	054785
042620	046231	050146	054792
042653	046241	050457	054811
042688	046278	050499	054851
042691	046280	050514	054883
042735	046283	050637	054918
042757	046296	050662	054954
042779	046313	050680	054955
042801	046386	050687	054972
042908	046392	050782	055000
043052	046397	050802	055045
043123	046538	050813	055137
043133	046570	050897	055146
043151	046661	050918	055183
043198	046712	050938	055198
013275	046732	050967	055245
043278	046920	050991	055261
043311	046998	051014	055392
043316	047010	051062	055436
043325	047153	051095	055453
043350	047346	051141	055459
043449	047393	051168	055480
043521	047422	051259	055490
043557	047432	051283	055517
043579	047461	051289	055602
043585	047540	051321	055640
043668	047583	051324	055678
043698	047611	051352	055735
043734	047620	051355	055745
043762	047626	051397	055783
043799	017671	051405	055834
043864	047672	051627	055896

Үнеэнь түлэхэ тираж үнэ[...] Комиссиин Түрүүлэгшэ—Москва[...] дой ажалшадай депутадууда[...] тябрьска районой Соведэй гүйс[...] комитедэй түрүүлэгшын орлог[...]

Д. Г. ГОЛОВ[...]

Комиссиин харюусалгата секр[...]

С. Д. ВОРОНК[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16

Н—00617. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 61[...]